

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KETSZERESÉ. EGYES SZÁM 16 FILLÉR. VASARNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 205. SZÁM.
1929. Szeptember 11. Szerda.

16 FILLÉR

A tisztviselők lakáspénzének felemelése

Írta: Nagy Károly ny. m. kir. min. tanácsos.

Köztudomású dolog, hogy milyen hátrányos nemcsak az állami, hanem a városi stb. tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra a kormánynak még mai napig is érvényben álló ama intézkedése, miszerint Debrecen város a III. lakáspénzosztályba van sorozva.

Hogy ezt egy példával megvilágítsam, megemlítem, hogy egy VI. fizetési osztályba sorozott családi pótlékot élvező tisztviselőnek évenkénti lakáspénze 374,50 P., vagyis egész évre $374,50 \times 4 = 1498$ pengő.

Nem akarom az alacsonyabb fizetési osztályba tartozó tisztviselők lakáspénzét egyenként felsorolni, csak azt említem még meg, hogy egy XI. fizetési osztályú tisztviselő évi lakbérére $118,25 \times 4 = 473$ pengő.

Erre csak azt kérdezem, hogy itt Debrecenben nemcsak a XI., hanem még a VI. fizetési osztályú tisztviselő jelenlegi lakásbéréért hol tud kapni egészséges, modern, kényelmes, jó levegőjű, stb. lakást a belsőséghez tartozó utcákban?

Ezért a lakáspénzért legfeljebb a külsőségeken, a kertiségeken, vagy a belsőségben istállókból, kocsiszínekben vagy egyéb gazdasági épületekből átalakított, nyirkos, salétromtól, nedvességtől átítatott, penészes, dohos levegőjű minden kényelmet nélkülöző, rossz szellőztethető lakásokat lehet kapni.

Hiszen maga Debrecen városa is az utóbbi években épített új bérházaiban egy-egy kétszobás lakásért 1600—2200, a három szobás lakásokért pedig 2700 pengő lakásbért szed.

Igy aztán egyáltalában nem eszkalozhatunk azon, hogy nemcsak kisebb, hanem magasabb fizetésű tisztviselőt is volt alkalom látni, aki nevével együtt egyetlen egy szobában lakik, annak egy részét deszkafallal konyhának alakította át, vagy pedig egy másikat, aki az előszobában felállított egy vastakarékúthelyet, ez lett a konyhája, az egy szoba képviselte a háló, az ebédlőt és szalont.

Illetékes kormányfériak már évekként elzeltek belátták, hogy a debreceni tisztviselőknek ezen nem csak szomorú, hanem méltánytalan helyzetén is segíteni kell. Biztató ígéretet is kaptunk több ízben, hogy Debrecen rövid időn belül magasabb lakáspénzosztályba sorozzák. Sajnos, ez mai napig nem következett be!

A kormány az 1929—30. évi állami költségvetés törvényjavaslataiban felhatalmazást nyert arra, hogy a költségvetésben jelentkező negyedfél millió pengő többletet a vidéki lakáspénzosztályok revíziójára, illetőleg: „egyes olyan váro-

soknak és községeknek magasabb lakáspénzosztályba sorozására — használhassa fel, amelyekben akár az ország határainak változása, akár pedig a lakásvizonyokban egyéb okok folytán bekövetkezett lényeges eltolódások következtében az osztályba sorozás módosítására elkerülhetlenül szükség van”.

Erre támaszkodva teljesen biztosra vettük, hogy reménységünk teljesedni fog és folyó évi augusztus hó elsejétől kezdődőleg visszamenőleg Debrecen magasabb lakáspénzosztályba fog soroztatni, mert hiszen Debrecen nemcsak egyetemi, hanem — sajnos! — időközben határszéli város lett. Itt minden követelmény megvan a

magasabb lakáspénzosztályba való sorozáshoz!

Ez a reménységünk a debreceni tisztviselői kar nagy bánatára és kárára mai napig nem teljesedett, habár lépten-nyomon hallhatunk e tekintetben kedvező híreket.

Más városok, pl. Miskolc, tisztviselői kara már július hóban megmozdult, gyűlésezett és fölkérte agilis főispánját hasonló ügyükben való közbenjárásra, aki késelelem nélkül tárgyalta az illetékes minisztériumokban.

Eszembe jut a régi közmondás: „Néma gyermeknek anyja sem érti a szavát”. Épen ezért nagyon is indokoltnak találok, hogy a helybeli tisztviselői kar is megmozduljon és késelelem nélkül tegye meg a szükséges lépéseket aziránt, — hogy Debrecen olyan lakáspénzosztályba soroztassék, ami az itteni lakásbéreknek teljes mértékben megfeleljen.

Ugy értesültem, hogy városunk-

nak nagyérdemű, tekintélyű és befolyású, minden tekintetben kiváló, a városi lakosság valamennyi rétegének sorsát szívükön viselő főispánja és polgármestere eddig is tettek lépéseket ebben az ügyben. És megvagyok róla győződve, hogyha a tisztviselői kar megkérné őket, szívesen eljárának az illetékes helyeken ebben az ügyben, ami nemcsak a városban lakó tisztviselőket, hanem a többi társadalmi osztályt is nagyon érdekli, ők hathatós támogatásokkal sikerhez juttatnák — igazságos ügyünket.

Ne késelemeskedjünk tehát napokig, hanem minél előbb járjunk el igazságos ügyünkben, mert a „Kansz.” közlése szerint a pénzügyminisztérium illetékes ténylezői a vonatkozó rendelettervezetet elkészítették és a rendeletnek kiadása rövid időn belül várható.

Erős a meggyőződés, hogy nem maradhatnak fenn a mostani állapotok, hangoztatta Apponyi a Népszövetségben

„Nem kell félni a békétőlünk, akik őszintén megmondjuk, hogy elégedetlenek vagyunk”. Apponyi nagy beszédet mondott Genfben.

Genf, szept. 10. A Népszövetség teljes ülésén az évi jelentés általános vitájában ma elsőnek Apponyi Albert gróf került sorra. Beszédét mindvégig nagy figyelemmel hallgatták és egyes kijelentéseit melegen megtapsolták.

Fejtegetéseiben gróf Apponyi Albert a kötelező döntőbíráskodás elvénél méltatásából indult ki. — Ez az elv egyik vezető gondolata volt a közgyűlésen lefolyt mostani általános vitának.

A Kellogg-szerződésben az államok kötelezettségét vállaltak a háború elítélésére. Ha ezt a kötelezettséget komolyan vállalják, akkor okvetlenül gondoskodni kell arról, hogy megfelelő eljárást építsenek ki a nemzetközi ellentétek békés rendezésére.

Jobb ugyan a viszályok okait elhárítani, mint a már kitört viszályokat orvosolni, bizonyos azonban, hogy amíg nem találunk megoldást az esetleg felmerülő viszályok békés rendezésére,

mindaddig számolni kell a háború lehetőségével.

Örömmel veszi tudomásul, hogy most már a nagyhatalmak is hozzájárultak a nemzetközi bíróság statumának fakultatív záradékához. A fakultatív záradék biztosítja a jogi ellentétek békés megoldását.

De ennél is tovább megy a múlt évben kidolgozott általános okmány, amelynek a békéltető eljárásra vonatkozó rendelkezései kö-

zelebb hozzák a békés megoldás lehetőségét azokban a vitákban is, amelyek nem jogi, hanem más természetű ellentéteken alapulnak.

Nagy örömmel üdvözli a döntőbíráskodás gondolatának érvényesülését,

sajnálja azonban, hogy a kötelező döntőbíráskodás elgondolásához az országoknak módjukban áll fentartásokat fűzni.

Ezek a fentartások nagyon gyengítik a döntőbíráskodások hatóságát.

Az aláírás értéke azon fordul meg, hogy milyen fenntartásokkal élnek az illető államok. — Így például az a fentartás, amely a

döntőbíráskodás alól kivieszi a békeszerződések értelmezéséből származó ellentéteket, teljesen lerontja a csatlakozás értékét,

mert hiszen a jogviták tulajnyomórésze éppen ezen a ponton merül fel.

De nem elég a csatlakozás, fontos az is, hogy a bírói döntésnek teljes tekintélyt és feltétlen végrehajtást biztosítsanak. Végzetes az az áramlat, amely arra törekszik, hogy a döntő bíróságok ítéleteit politikai fórum felülvizsgálata alá bocsássák.

A döntőbíráskodás fejlődése azon fordul meg, hogy sikerül-e biztosítani a döntőbíráskodás politikai függetlenségét és a döntőbíráskodás ítéletek érinthetlenségét.

Reméli, hogy ez a végzetes áramlat eltűnik és annak a reményének ad kifejezést, hogy

a nagy- és kis nemzetek egyaránt meg fogják hajolni a döntőbíráskodás ítélete előtt.

Éppen a kis nemzetekre áll az, hogy csak akkor nézhetnek megnyugvással az ellentétek döntőbírói szabályozása elé, ha biztosak lehetnek abban, hogy a másik fél esetleg hatalmasabb fél, nem vonja ki magát az ítélet végrehajtása alól.

A vita folyamán felmerült problémákkal foglalkozik ezután.

Apponyi első sorban

a kisebbségek védelmének kérdését érintette.

Ezen a ponton teljes mértékben lakozik a német birodalmi külügyminiszter fejtegetéseivel. A maga részéről az eljárás legnagyobb hiányosságának azt tekinti, hogy a panaszosok nem szerezhettek tudomást arról a válaszléletről, amelyet az érdekelt államok adnak az előterjesztett panaszokra.

Az eljárásnak nagy előnyére válnék, ha biztosítanák a panaszosoknak a peres fél helyzetét az illető állammal szemben.

A továbbiakban

a leszerelés kérdésével foglalkozott Apponyi.

A vitás pont itt az, hogy az egyik fél álláspontja szerint előbbrevaló a biztonság, a másik fél szerint pe-

dig előbb a leszerelést kell megvalósítani.

Kétségtelen, hogy a biztonság eleme igen fontos, de az a kérdés, hogy mit értenek a biztonság megteremtése alatt.

Utalt Briandnak arra a kijelentésére, hogy az államok nagyon szigorúak akkor, amikor saját biztonságukról van szó, de nagylelkűek, amikor mások biztonságát kell megvalósítani.

Az alapokmány 8. cikke, — mint ahogy a szónokok is kiemelték, — csakugyan erkölcsi kötelezettséget ró a tagállamokra, hogy végrehajtsák a leszerelést. De még ennél is nagyobb erkölcsi kötelezettséget állapítanak meg azoknak a békeszerződéseknek rendelkezéseit, amelyeket a volt ellenfelekkel kötöttek és amelyekben a volt ellenfelek leszereléséről rendelkeznek. A legyőzött államok leszerelését a győzők nem gondolták egyoldalú és állandó állapotnak, hanem azzal az ígérettel kísérték a békeszerződésekben, hogy maguk is leszerelnek.

Ez a kötelezettség tehát becsületbeli kötelezettséggé vált. Csak ennek végrehajtása fog véget vetni annak az egyenlőtlenségnek, mely ma az államok között fennáll. Csak ennek az ígéretnek a beváltása fog véget vetni annak a megáldozó állapotnak, amelyet az egyoldalúan lefegyverzett államok a mai helyzetben kénytelenek elszívni. A végleges megoldás eszében abban állhat, hogy biztosítják ezen a téren is a népszövetséghez tartozó államok teljes egyenlőségét. Itt az egész magyar nemzet szívéből beszél.

A magyar nemzet nap-nap után érzi azt a megaláztatást és bizonytalanságot, amely ebből a helyzetből reá hárul. A megoldást eszében a teljes leszerelésben látja.

annál inkább, mert a Népszövetség rendelkezésére álló erő valóságban nincs meg és még ha meg is volna, akkor is tartani lehet attól, hogy a kis államokkal szemben érezeti ugyan a nyomást, a nagyhatalmakkal szemben azonban ez esődöt mondana.

Beszéde további folyamán Apponyi Albert gróf megemlékezett Briandnak arról a kijelentéséről, hogy egyesek megmérgezik a lelkeket. Maga is azon a nézeten van, hogy a nevelőmunkán fordul meg a béke ügye. Nem szabad megengedni, hogy az ifjú lelkekbe gyűlöletet csepegtessenek, nem szabad az ifjú nemzedékeket a háború szertartására oktató, de a béke szeretetét és az emberiség szeretetét össze kell egyeztetni a gyűlölködésnélküli hazaszeretetet nemes érzületével. Az emberi szív szeretetében mindannyian egyetértünk. De különbséget kell tenni azok között, akik napsugárban járnak és azok között, akik árnyékban és szomorúságban élnek.

Az igazi békefejlődés csak akkor következhetik be, ha orvosolják azokat az igazságtalanságokat, amelyek a mai állapotban fennállanak.

A nemzetek egymásközi vi-

HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Mindenütt kapható! Termeli:

Orsz. Magyar.

Tejszövetkezeti Központ

Budapest, V. Urvóly Miklósal 119 121.

szonyát az igazság alapjára kell helyezni.

Végeredményben a békét nem az ellentétek szabályozására szolgáló eljárás tökéletesítése biztosítja — hanem azoknak az igazságtalanságoknak a megszüntetése, amelyek ezeket az ellentéteket szülik. Miképpen magyarázom meg egy fiatal gyermeknek, hogy etnográfiai alapon, mesterséges határokkal szakították el egymástól az egységes tömböt alkotó magyar ságot? Magyarországot békebontónak mondják. Talán azért, mert ő Genfben éppen olyan nyíltan beszél, mint Budapesten.

De nem kell féltetni a békét tőlünk, akik őszintén megmondjuk, hogy elégedetlenek vagyunk

és meg akarjuk változtatni a mostani állapotokat. Mi komolyan fogjuk fel azt a kötelezettségünket, amelyeket a kötelező döntőbíráskodás elfogadásával magunkra vállaltunk. Mi nem akarjuk háború utján megváltoztatni a mai állapotokat, mert bízunk a békés fejlődésben.

A maga részéről alkalma volt látni Franciaországban a császárság összeomlását, Németországban az uralkodóház bukását, Ausztriában és Magyarországon a monarchia szétbomlását, pedig ezeket az alakulatokat mind örökéletűeknek gondolták.

Erős a meggyőződés, hogy nem maradhatnak fenn a mostani állapotok sem, amelyeket megváltozhatatlannak vének; ezek is szükségzerűen meg fognak változni.

Befejezésül megállapította hogy az emberiség békéje csakugyan fejlődik és a népszövetség előbbre haladt az emberiség békéje közelítése irányában. Bizonyítéka ennek az, hogy nagy és kicsiny nemzetek elfogadják a kötelező döntőbíráskodást. Eppen ezért bizalommal néz a jövőbe, amely megfogja hozni a jelen igazságtalanságainak orvoslását.

Gróf Apponyi Albertet beszéde után a Népszövetségi delegátusok melegen üdvözlétek.

Gróf Apponyi Albert után — Trygger svéd delegátus szólalt fel, aki a Népszövetség gazdasági tevékenységével foglalkozott.

Baladis lett fődelegátus a kötelező döntőbíráskodás fontosságát hangoztatta.

*****

6 szobás

lakást keressék

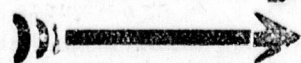
november hó 1-ére. Ajánlatokat „Hat-szobás” jelígre a kiadóba kérek.

*****

Gond nélkül él, ha

fűszert, csemegét és italt, stb.

Pálffynál vásárol.

Kossuth ucca 7. szám. Telefon 13-49.

Vásároljon könyvre, havonként egyszer fizet.

Friss töltésű HARMAT VIZ állandóan kapható

A kínai fődelegátus javaslata módot nyújt a békeszerződések revíziójára

Genf, szept. 10. A Népszövetség mai ülésén folytatták az általános vitát. Streeruwitz osztrák kancellár azt hangoztatta, hogy Ausztria teljes mértékben támogatja a döntőbíráskodás gondolatát. A továbbiakban az osztrák kancellár sürgette a leszerelés előkészítésére vonatkozó munkálatok meggyorsítását és utalt a kisebbségi problémák megnyugtató megoldásának fontosságára.

Utolsóként a kínai fődelegátus szólalt fel és nagy feltűnést keltő

javaslatát arra irányult, hogy a Népszövetség kiküldött bizottságának az a feladata, hogy tanulmányozza, miképpen lehetne az alapokmányok 19-ik cikkének rendelkezéseit hatályosakká tenni.

A 19-ik cikk a következőképpen szól: A közgyűlés időnként felhívja a szövetség tagjait az alkalmazhatatlanná vált szerződéseknek és olyan állapotoknak újabb megvizsgálására, melyeknek fennmaradása a világ békéjét veszélyezteti.

Az egyik legnagyobb olasz lap szerkesztője a Hortobágyon

A cigány muzsika varázsa. — A csikós A csárda. — Petőfi a puszták

esárdás — A délibáb panorámája. — költője. — A gulyás.

Fraccaroli, a „Corriere della Sera” egyik szerkesztője, aki a nemzetközi diákkongresszus résztvevőivel néhány hete Debreczenben járt, hortobágyi benyomásairól két hosszabb cikkben számolt be lapjának. Az első a diákok humoros esetekről bővelkedő viselkedését írta le, a második már tisztán a pusztával foglalkozik, igyekszik megérteni annak sajátos hangulatát. Ez sikerül is, sőt a cikk annyi poézissal van megírva, hogy alkalmas volna beilleszteni egy Debrecenről és a Hortobágyról egyszer az idegenforgalom érdekében mégis csak kiadandó olasz nyelvű ismertetésben.

Alant nyers, elnagyolt fordításban közöljük a cikk jó részét. Annyi kétségtelen, hogy Fraccaroli kedvelt újságíró, írásait rengetegen olvassák. Ezt a szeptember 1-én, tehát vasárnap számban, a tárcarovathon megjelent novellaszerű cikket a „Corriere della Sera” egymillió vásárlója közül ha csak százezen olvasták, az is nagy jelentőségű esemény a Hortobágy hírneve szempontjából. A cikk címe: La pusztá (a pusztá). Kezdetére: Hortobágy, agosto.

„Most pedig pihenjünk le a „csárda” hűvös, vastag fehér falaktól védett szobájában. Ot pörkölt kávészínű, villogó szemű, hosszú, fénylő fekete hajú, hófehér fogú,

csodálatosan festői rongyokba búj, csizmás cigány gyönyörűséges dalokat esal elő az egyszerű szarvából.

Régi betyárok nótái, akik sosem ismertek írott muzsikát; szálló sóhajok és kiáltó kurjantások, amik a végtelen magányban törtek fel a lélek mélyéből, a határtalan pusztá busongása és rikoltó jókedve; szerelemről suttagó egyszerű dalok valami távoli leányhoz, aki koszoruba fonva hordja a haját: a vigasztalhatatlan fájdalom és szere-

lem kifejezői ez énekek, amik várattal-
nui vérforraló, féktelen, ritmusokba
ömlenek át és táncra készítenek a lábat.

Néhány jól megtermett, skarlátpirossal cifrázott fehér szürében királyi megjelenésű „csikós” ül az egyik asztalnál, mások fálnak támaszkodva isszák a csipős, fehér bort, dalolással kísérve a cigány muzsikáját, amikor szomorú a zene, hangjuk eltemetett fájdalom sirámát zengi, mikor pedig roppant erejű, szeszélyes viharzásba csap át a hegedű, a pásztorok öklükkel verik a ritmust az asztalon és összeütögetik poharukat.

Majd kettő közülük ledobja magáról a fehér szűrt, ami járadt szárnyként hull a földre és fékezhetetlen szenvedélygel ropni kezd a csárdást („csárdás”).

A cigányok szinte örülten játszanak, a mulató társak nevetgélnek, kurjongatnak, verik a taktust, a táncolókat részgölytlen tombolnak, magukkal ragadva két kiszolgáló leányt, akik abbahagyják a terítést, csakhogy eleget tehessenek a csikósok kívánságának, akik velük akarják folytatni a táncot. Ujrázás, rikoltás, hahota, kiváncsiak seregése és a zene szól tovább, egyre szenvedélyesebben.

Kívül irtózatoss hőség, vakító napfény. A végtelen, fáttan pusztán mintha minden életet kitégetett volna a nap. A láthatár mélyen és nagyon messze elenyészik a föld és ég között, anélkül, hogy sejténénk, hol végződik az ég s hol a föld, mintha tenger volna ez az óriási síkság.

A nap lángsugarakat lövelve hullámzásba hozza a levegőt, úgyhogy a táj távoli része valószínűtlen látépként lebeg, mint valami filmszerű látomás.

A láthatár távoli messzeségében valóban van valami tenger, vagy tó, vagy tágas mocsarak? Kiterjedt vizek reszketnek odalenn, és barna szigeteket tükrözödnék, egész falu emelkedik, mintha égbe vágna és egy nagy torony rajzolódik félreismerhetetlenül a levegőbe anélkül, hogy bármilyen támasztana és más falvak is emelkednek a horizont felé, tükröképüket rézegetve az alattuk hullámozó vízben. Tenger itt nem lehet. Talán valami óriási tó? Mocsarak?

Nem.

Ez a puszták és sivatagok varázslatos délibábjá, ami zavaros, aggasztó érzést kelt a szemlélőben, mintha egyszerre csak az örült határán állana elménk.

Nem messze szilaj lovak csapata száguld, barna porfelhőbe burkolta. Széles karimájú, fekete kalapu csikósok vezetik és tartják össze őket. Fehér szűrűk szárnymódjára lebeg vágatás közben,

A csikós, a római campagna lovas pásztora a buttero, a cow-boy, a gaucho s a kozák a világ legfélelmetesebb lovasa.

Rohannak a barna felhők, majd egy-egy csikós válik villámként ki belőlük és nyilsebességgel iramlík egyenesen a csárdához; lovat és lovasát egybeforrasztja a gyorsaság mómora.

Gulyák legelésnek lassan, ezernyi lud fehér foltja fedi a rétet, egy kisebb folyó tócsáiban rengeteg sáros sertés tapicskol, megszámlálhatatlan birka rágja a gyepet és köztük elszigetelten, egyedül áll a pásztor, mint templomtorony a falu apró házai fölött.

A következő sorokban részletesen felsorolja azt a veszteséget, amit Triaron okozott állattenyésztésünkben, majd folytatja:

„A pusztai pásztorok kolostori magányban laknak uttalan és fátlan földön, ahol csak ők és állataik járnak, ahol nyáron a szabadban, ég és föld között egyszerűségeben élnek, míg a hosszú telet az istállókban töltik művészi eszközöket készítve, mesélgetve, dalolgatva és nótákat költve.

Pusztai magyar dal, erőtaralék, hajgymányok letéteményese, vergiliusi szépségek csudavilága, minden magyar szerelme, büszkesége és vágyakozása.

A hortobágyi csárda igen nagy földszintes épület, amely vakítóan fehérlik a napsütésben.

Széles és alacsony torracának árnya valóságos menedékhely, szobáiban pedig egyenesen kellemes hűvösséget találunk.

Az első szobában van a „söntés”, egy farúccsal lezárt rész, honnan minden vendéget ellát a kiszolgáló.

A „csarda” a körülötte levő óriási pusztaságnak a szórakozó és vásárló helye: híreiket is itt cserélik ki az emberek, amik néha pár hónaposak, ami azonban nem baj, mert erre lassan folvik az élet.

18 előtt Petőfi Sándor is megfordult itt: egy tábla emlékeztet a fiatal költőre, aki minden társánál közelebb áll a nép szívéhez. Nem sokkal később az Ausztria elleni magyar forradalom költője lett. Pesten feltűzélte az egyetemi ifjúságot az idegen iga lerázására, majd háborúba ment és meghalt hazájáért.

Itt elmondja a „Falú végén kurta lovas” tartalmát, mintha a csárdában írta volna Petőfi. Ez ugyan tévedés, de a beállítás igen rokonszenves színben tünteti fel a magyart, aki nem a parancsok, hanem a szívének engedelmeskedik.

„A konyha az udvarban működik: más időkre emlékeztető, nagyszerű kép. Pirosposztagos szakácsasszonyok főzik a „gulas” hatalmas üstökben. Elvággyerjesztő illat árad szét: a frissen sült kenyér szaga.

Minduntalan jönnek a vendégek, a csikósok, másfajta pásztorok, csendőrkök („csendőrkök”) érdeklődni a gulyás felől. A szakácsok a bizonyosság mosolyával felelnek: tudják a maguk dolgát. Nagyszerű lesz a gulyás, mint mindig.

Az ivóban a cigányok vidámnak tűző dalba fogtak, ami azonban busongóba megy át. Idegenek jöttek, akiknek szívére maga felé akarja hajlítani a cigány. Ki tud Magyarországon ellenállni az epedő nótának, ami felidéri a gyermekkor emlékeit és a tűzhely mellett hallgatott meséket, amikor még nem volt feltalálva a gőzfűtés?

Hirtelen győzelmi kiáltáshoz hasonló hang hallatszik be az udvarról. A párolgó gulyás az asztalon áll.”

Tassy Ferenc dr.

VILÁGVÁROSOKBAN IS

A

FOR-EVER

THE FOREVER SHOE

CIPŐ VEZET

CSAK **BENYÁTSNÁL**

Talpa vésett gyári árak!

Felakasztotta magát egy ny. vasuti mozdonyfelvigyázó

Mire rátaláltak, már nem lehetett rajta segíteni.

Tragikus öngyilkosság történt kedden hajnalban a Rothermere- (Darabos)-utcán. Mike István 66 éves nyugalmazott vasuti mozdonyfelvigyázó a Rothermere-utca 34. sz. alatti lakásának padlásán a hajnali órákban egy ruhaszártókötélre felakasztotta magát.

Régen 6 órakor egy a házban lakó kisdíák akadt rá a szerencsétlen öreg ur holttestére és azonnal fellármázták a házbelieket, a kik értesítették a rendőrséget és a mentőket. — A rendőrségről dr Kubinyi Béla rendőrfogalmazó, továbbá dr Salánky József tisztiorvos szálltak ki a helyszínre, de már csak a beállott halált tudták

konstatálni és így a rendőri bizottság intézkedésére Mike István holttestét kiszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol felfogják boncolni. — A rendőri vizsgálat semmi jelt sem talált arra vonatkozólag, hogy Mike István miért szánta el magát a végzetes tetteire.

Mike István igen ismert ember volt Debreczenben. Nyugalombavonulása után sem maradt tétlen, hanem évekkkel ezelőtt kibérelte és vezette a Kossuth-utca és Piac-utca sarkán lévő hírlapárusító bódét. Tragikus halála széles körben keltett mély részvétet.

Angliából nagy fegyverszállítmány megy Jugoszláviába

London, szept. 10. A londoni hajózási jelentése szerint angol gőzösök 1800 tonna puska és 10000 tonna lőszer szállítást vállaltak el. A szállítmányt az Északi-tenger egyik kikötőjéből Susakba szállítják. A szállítást október elején kezdik meg, a fuvardíjat a rendeltetési állomáson fizetik.

A jelentés szerint az angol kormány és a Népszövetség hozzájárult a szállításhoz.

Orosz repülőök bombázták Pogranicskája határállomást

Allítólag japán alattvalókat is megölték a bombák.

Mukden, szept. 10. Ma a következő hivatalos kommunikét adták ki: A pogranicsnaji pályaudvaron a drótnélküli állomást, a rádió hívatalt a szovjet orosz repülőgépek bombái elpusztították. A bombák 40 katonát és 10 vasuti tisztviselőt megölték, illetve súlyosan megsebesítettek. — Az orosz hajók megkísérelték, hogy a Sangarufolyón benyomuljanak, de ez sikertelen maradt. Ma reggel szovjet orosz repülőgépek bombázták Mulin városát, mely Pogranicsnajtól nyugatra fekszik.

Tokio, szept. 10. Még nem erősítik meg azt a hírt, hogy a szovjet repülőgépek bombázása közben Pogranicsnájában tényleg japán alattvalók voltak az áldozatok. — Japán körök az újabb esatározá-

sokat inkább határcsücseneknek tekintik és ennek jelentőségét nem akarják túlozni. Azt hiszik, hogy a szovjet csapatoknak fellovalása általános felbőrdást keltett Kínában.

London, szept. 10. Mukdenből jelentik a Timesnek: Szovjetország hadüzenet nélkül formális háborút visel Kína ellen. Az orosz csapatok előnyomulása arra vezethető vissza, hogy Oroszország belsőleg segélyes csapatok érkeztek és Blücher (Galens) szovjetparancsnok vette át személyesen a csapatok feletti parancsnokságot. A hét folyamán újabb erősítéseket várnak Moszkvából. A kínai csapatok utasítást kaptak, hogy a végsőkig védelmezzék állásaikat, azonban semmiesetre ne nyomuljanak be

orosz területre.

Moszkva, szept. 10. A Tass-Iroda jelenti: — Az Amur és a Sungari összefolyásánál nagy aknamezőt fedeztek fel, amelyet a kínai katonai hatóságok helyeztek el a keletkínai vasutak lefoglalása alkalmából. Az aknákat az erős vízáramlás könnyen elszakíthatja láncáiktól és így veszélyeztethetik az angol hajózást a folyókon. Az Amuron a hajózás tegnap megszűnt.

GÖMBÖS GYULA HAZAJÖTT OLASZORSZÁGBÓL.

Bukarest, szept. 10. — Gömbös Gyula honvédelmi államtitkár most tért vissza olaszországi utjáról s ma délelőtt felkereste Vass József helyettes miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tanácskozott.

AZ ÁLLATSEREGLÉTBŐL KISZABADULT EGY FARKAS ÉS HÁROM EMBERT MEGHARAPOTT.

Eger, szept. 10. Az egervári vasuti állomás közelében tartózkodó állatsereglétből egy farkas kiszabadult. Egy udvaron egy asszonyt, egy pékmestert és egy gyermeket megharapott, míg végre ártalmatlanná tették.

FÖLDRENGÉS NAGY-SZÖLLÖSÖN.

Ungvár, szept. 10. Mára virradóra Nagyszöllösön könnyebb földrengést éreztek. — A földmozgást többször megismétlődött, utóljá ma délelőtt. — Ezt megelőzően 6 évvel ezelőtt volt Nagyszöllösön földrengés.

A KÖZIGAZGATÁSI BIRÓSÁG MÁR TARGYALJA A VÁLASZTÓNEVJEGYZEK ELLEN BEADOTT PANASZOKAT.

A magyar királyi közigazgatási bíróság a törvényhatósági legtöbb adót fizetők és választók, továbbá a megyei, városi legtöbb adót fizetők és választók névjegyzékéi ellen emelt tárgyalását megkezdte és szeptember első hetében összesen 1385 panaszt bíralt el. Ebből helytadó ítélettel intéződött el 981 panasz s az eljárást megszüntették 223 esetben.

VÉGETÉRT AZ ANGLIAI NAGY HŐSÉG.

Londonból jelentik: Az erős tengeri párolgás és az annak nyomán felszálló köd jelentékenyen lehitte a levegőt, úgyhogy a hőhullám, amely még tegnap 98 fokot mutatott, Fahrenheit szerint, megtört. A szárazság azonban tovább tart. A déli és keleti grófságokban az állatállomány erősen szenved, valamint a londoni konyha és virágkertészek is nagy veszteségeket szenvednek. A Hyde-park híres lovagló terét, tekintettel arra, hogy locsolni nem szabad, elzárták a közönség elől.

BEFEJEZTEK A TENNISBAJNOKSÁGOK KÜZDELMEIT.

Kedden délután fejezték be a Magyarországi tennisbajnokságért vívott küzdelmeket. A férfi egyes bajnokságot Kehrling nyerte, aki 7:5, 4:6, 6:3 arányban győzte le Menzelt, aki takarékoskodott az erejével a vegyespárosra, amelyet Menzel Göncz nével együtt megnyert a Kehrling-Schréderné pár ellen.

Lengyel fest, mos, tisztít kifogástalanul. Agytöltésű tisztítás gőzzel. Csapó-u. 28. Batthyányi-u. 1.

GOLYVA

ellen jódott! Wagner-Jauregg, híres bécsi tanár a Cigelkai jódos vizeket javálja Arusitja: Kontsek Géza Rt. Debrecen.

Közérdekű levelek

A KISÁLLOMÁS KÖRNYÉKI ÁLLAPOTOK.

Miután a „Debrecen” lappéldányait mindennap olvasom, legyen szabad szerkesztő Urnak tudomására hozni a következőket:

— A napokban olvastam, hogy az ugynevezett Kisállomásnál se váróterem, se egy szék stb. nincsen és így kénytelenek az augusztai szanatóriumba igyekvők csomagjaikat a porbápiszokba letenni. Miért? Mert ott van az a bizonyos embervásár, (a város jóvoltából). A por és piszokról akarok csupán egy pár szót szólni.

A múlt hét egyik nap (a dátum nem fontos) az egyik vonattal este 9 órakor érkeztem a „Kisállomásra”.

— Lefeküdt emberek, a piszok magyarája között bukdaesoltam feleségem és gyermekeimmel együtt, hogy elérhessem a rendes utat, mely tulajdonképpen a huszárkaszárnyánál kezdődik. Mi történt? Én magam felbuktam a mázsaház mellett legalább háromszor. (Ott alvó és kétes ekziszenelajú emberekben. Feleségem és gyermekeim pedig a szemét, a piszok, dínnyehéj, lótrágya stb. stb. között igyekeztek elérni lakásunkat.

Nem akartam megírni e levelet, de mégis csak hallatlan valami, hogy a mázsaház környékén ilyen lehetetlen állapotok legyenek.

Nagyon sokszor utazom ezen a vonalon és így kénytelen vagyok a mázsaház környékén elmenni. Rendőri asszisztencia mellett hevernek az előbb jelzett kéteshírű alakok, akik az egész napot ezen a környéken töltik és veszélyeztetik a vonatokból kiszálló közönség közbiztonságát.

Méltótlassék egyszer kifáradni a mázsaház környékére és én határozottan merem állítani, hogy a rengeteg piszok és a sok kéteshírű elem, akik a mázsaház alatt alusznak... Szerkesztő Urnak sem fognak mély benyomást kelteni és látogatása igazolni fog nem csupán, hanem azt a nagyon sok embert, akik a mázsaház környékén kénytelenek elmenni.

Dínyehaj, papiros, rongydarabok jelzik az utat a mázsaháznál. Nagyon természetes, hogy ezeket ellepik az elősdiék és továbbmenve terjesztik a tüdővész és más betegségeket. (A tisztiorvos ur figyelmébe.)

Nagyon kérem szerkesztő uramat, hogy amennyiben lehetséges, ezen cikkemnek kb. lapjában helyt adni és az illetékeseknek egy pár sort írni, hogy a mázsaház és környéke nem menhely és este hat óráig ott senkinek tartózkodni ne szabadjon, mert innen indul ki a verekedés és kézelések egész sorozata. A rendőrség pedig járjon közbé, hogy este 9 órakor érkező utasok tiszta helyen és félelem nélkül mehessenek haza és a mázsaház környéke legyen mindig tiszta és különösen este embermentes, hogy ezeket a balkáni állapotokat megszüntethessük.

KOVÁCS J. ZOLTÁN
földbirtokos.

Boszkai kerítés

két ultra nyíló hatszáz öt es szőlő olcsón eladó
Népszövetségi Hitelszervekezetnél, Varga-u. 1.

Pákozdy alispán: „ameddig birom és eredményesen tudom szolgálni a vármegyét, helyemen maradok”

Az alispán nyilatkozata a nyugalomba vonulásáról szóló hírekről.

A lapokban olyan hírek láttak napvilágot, mintha Pákozdy Sándor alispán, aki már idestova másfél évtizede a vármegye soha meg nem szűnő teljes bizalmát élvezte az alispáni székben, nyugalomba készülve vonulni. Ez a hír most már második alkalommal kerül felszínre. Első ízben, amikor szó esett Pákozdy nyugalomba vonulásáról, maga a megye spontán megnyilatkozott bizalma cáfolta rá a legrelyesebben, amennyiben egyhangulag megnyilatkozott nagy lelkesedéssel tartották vissza a teljes fizetést nyugdíjként megillető Pákozdy alispánt, aki arra a lelkes meleg ünneplésre, melyben részesítették, el is határozta, hogy ameddig csak tud, a megye szolgálatában marad. — Minden más szemponttól eltekintve, ez azért is előnyös Hajdu vármegyére, mert hiszen Pákozdy alispánnak teljes fizetése jár nyugdíjképen és helyette — amennyiben ő nyugalomba menne — ha más választánának meg alispánnak, akkor a megyét két teljes alispáni fizetés terhelné. Aki ismeri Pákozdy Sándor alispánt, tudja, hogy még mindig szellemi és testi erejének frissességében él s a vármegye csak

örülhet ha sikerül őt továbbra is a megye élén megtartani.

Abból a célból, hogy tisztázzuk, vajjon tényleg Pákozdy alispántól ered-e a nyugdíjbavonulásának híre, felkerestük őt hivatalában s megkérdeztük, igaz-e, hogy nyugalomba akar vonulni. A megyei tisztújításnál pályázik-e az alispáni állásra, bár teljes fizetésével nyugdíj illetné meg.

Pákozdy alispán nem szívesen nyilatkozott. Ugy látszik, teljes mértékben a megyére akarja bízni a döntést.

— Minden esetre tartozom vele magamnak, — mondotta hosszas faggatás után — hogy leljánljam szolgálatomat a megyémnek. Természetes, hogy arra kicsi a valószínűség, hogy újabb teljes 10 évet szolgáljak, de ameddig birom, és eredményesen tudom szolgálni a vármegyét, sokkal jobban szeretem a megyémet, semhogy itt hagyjam.

Világos tehát ebből a nyilatkozatból is, hogy a lapokban megjelent hírek csak valami félreértésen alapulhattak, és semmiestre sem származtak Pákozdy alispántól.

Kedvező eredményt mutat a ref. egyház zárószámadása

11.351 pengő a számadás feleslege.

A debreceni református egyház 1928—29. évi zárószámadása elkészült és azt most tárgyalja a felügyelő bizottság Széle György lelkiész elnöke alatt.

Az egyházi pénztár által kezelt összes alapok és alapítványok bevétele 2.584.486 P 34 fillér volt. — Különösen nagy összeget áldozott az egyház elemi iskoláira és a Dóczy-intézetre, amely tudvalevőleg elemi iskolát, polgári iskolát, tanítónőképző intézetet és leánygimnáziumot tart fent. Szép fejlődésnek indult az egyház szegényháza, az Ispótlály.

Az egyes alapoknál felmerült hiányokat az egyház tulajdonképeni pénztára az ugynevezett közszükségleti pénztár teljes egészében fedezte.

Ezenkívül erre a számadási évre esik az új Dóczy-intézeti építkezés költségeinek túlnyomó nagy része. Az egyház rendes bevételeiből adta a csapócecai egyházrész házvételére fordított 24.000 P összeget is.

Az egyház számadásának végső eredményét a közszükségleti alap mutatja, amely a többi alapok hiányait is az utolsó fillérig pótolta. Ennek az alapnak összes bevétele 592.271 P 96 fillér volt, összes kiadása pedig 581.220 P 84 fillér.

A számadás végeredménye tehát az, hogy az egyház az évi gazdálkodása 11.351 P 12 fillér felesleggel zárul.

Megnyugtató, hogy az egyház

pközigazgatási kiadásai, a keresztülvitt létszámapasztás folytán körülbelül a békebeli összeget tüntetik fel. Habár az egyházi tisztviselők fizetésrendezése csak újabbban történt meg. Különösen jelentőssé teszi a egyházi számadás kedvező kimutatását az a körülmény, hogy az egyháznak a fenti feleslegén felül még nagyszegű követelése is vannak kint az elmúlt számadási évről. Így egyházi adóhátralék és bérhátralék 59.000 P, melyeknek kellő biztosítása megtörtént. Ha ezt is számításba vesszük, példátlanul kedvező eredménnyel zárult az egyház számadása.

KINEVEZTE A KULTUSZMINISZTER A KÜLSŐSÉGI KATHOLIKUS ISKOLA ÚJ TANERŐIT.

— Tanítói kinevezések. —

A kultuszminister Póta Gyula, Rübli Rezső, Romhányi Tivadar, Székely Béla, Harsányi Margit, Majoros Mária okleveles tanítókat, illetve tanítónőket a debreceni kertségi róm. kath. elemi iskolához rendes tanítókká, illetve tanítónőkké kinevezte.

Tóth Jolán okleveles tanítónőt a felsőjósai ref. elemi iskolához, Puscsék Imre okleveles tanítót a biharkeresztési ref. elemi iskolához nevezte ki rendes tanítókká a kultuszminister.

bőröndök, háztartási cikkek kefék fésűk nagy raktára
Kántor Ernő és Társa
Debreczen, (Városháza épület)

SCITOVSKY FELHATALMAZÁST ADOTT AZ ÜGYÉSZSÉGNEK, HOGY MEGINDITSA A PERT A „MAGYARSÁG” ELLEN.

Félhivatalosan jelentik: Scitovszky Béla dr. belügyminiszter a mai napon írásbeli felhatalmazást adott a budapesti királyi ügyészségnek, hogy a Magyarország ellen a dagálycecai rendőri építkezések ügyében irt és személyével főtárolkozó cikke miatt a bünvádi eljárást megindítsa.

A PECHA ÜGYBEN CSÜTÖRTÖKÖN HIRDETNEK ÍTÉLETET.

Budapest, szept. 10. A Pecha-ügyben a honvédtörvényszéken ma egész délelőtt folytatták a tárgyalást, természetesen zárt ajtók mögött. Holnap szünet lesz, holnap után délelőtt, csütörtökön folytatják a tárgyalást és a déli órákban ítélethirdetésre kerül a sor.

Az ítéletet a honvédtörvényszék nyilvánosan hirdeti ki.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK HUZÁSA.

10.00 pengőt nyert: 5511.
4000 pengőt nyert: 68326.
3000 pengőt nyert: 75989.
2000 pengőt nyertek: 2034, 34328, 35677.
1000 pengőt nyertek: 13433, 50737, 53603, 73238.
800 pengőt nyertek: 1745, 7617.
600 pengőt nyertek: 12215, 14819, 15834, 26878, 54641, 79267.
500 pengőt nyertek: 3447, 8211, 9072, 23909, 25011, 38369, 39154, 41264, 43388, 51076, 60565, 71093, 78548.
400 pengőt nyertek: 1090, 2016, 6265, 8469, 8291, 9393, 9461, 12169, 13712, 15101, 15233, 16777, 16826, 19234, 22488, 26511, 30159, 31211, 39482, 40161, 42064, 42706, 43007, 47926, 54624, 56733, 58262, 58613, 61504, 62713, 69039, 71806, 73419, 74034, 74459, 75074, 77945, 78794, 83645.
300 pengőt nyertek: 624, 2144, 2258, 3010, 5221, 6936, 7241, 7871, 8315, 8824, 8861, 9770, 10171, 11554, 13294, 13463, 14630, 20798, 24477, 26678, 27629, 33082, 33364, 34099, 34138, 36869, 37177, 37179, 39319, 40333, 41471, 41579, 42105, 44706, 45043, 46767, 48022, 48505, 47939, 49753, 50499, 50941, 50996, 52379, 52433, 52730, 54212, 54515, 55153, 55541, 56032, 56473, 56580, 57133, 57311, 59760, 60309, 61615, 63050, 65163, 67484, 68768, 70565, 71395, 74309, 75299, 76027, 76890, 79092, 77696, 82565, 82695, 83652.

Szebb és olcsóbb, mint csempe

„Gromo”

zománcozott falvédőlemezek

fürdőszoba és konyhafalak burkolására minden színben izléses szegélyekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3.
Telefon 9 17.

Váczy József

Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága augusztus 29-én tartott közgyűlésében választotta meg az 1929. évi XXX. t. c. alapján az új törvényhatósági bizottságba az örökös tagokat. Ezen a közgyűlésen Váczy József, aki Hajdunánás város közönségének bizalmából tagja a jelenlegi törvényhatósági bizottságnak, az örökös tagsági helyre jelöltetett ugyan, de nem kapta meg a megválasztáshoz szükséges szavazatokat.

A meg nem választás tényét abból a körülményből kiindulva, hogy ki-ki saját legjobb belátása és lelkiismerete szerint szavazhat és ezért felelősséggel nem tartozik senkinek sem — egyszerűen tudomásul lehetne venni.

Ebből a szempontból tehát a kérdést elintézték is lehet tekinteni.

A törvénynek azonban az a kifejezett intenciója, illetve rendelkezése, hogy örökös tagsági helyre azok válasszandók meg, akik a közélet terén erre érdemeket szereztek.

A törvény ezen rendelkezéséből kiindulva, meg nem választása oly szinten tűnhetnék fel, mintha az örökös tagsági helyre nem volna érdemes.

Ez az indoka annak, hogy a kérdésel, illetve Váczy József személyével — ha röviden is —, de foglalkozni kívánok.

Mint a hajdunánási fő-, illetve reál-gimnázium tanára évtizedek óta látja el hivatalát elismerésre méltó módon. Ezugyan önmagában elsősorban kötelesség és az érdem csak ott kezdődik, ahol a kötelességteljesítés eredménye a megkívánható mértéken felülemelkedik: nála pedig ez meg van.

Mindamellet ezt a tényét azért tartom szükségesnek leszögezni, mert az emberek nagy többsége az élethivatásának letöltése után nem igen, vagy alig talál módot arra, hogy mindennapi munkájának terhe mellett elismeréssel nem járó, hanem annál több gáncsot és kritikát kiváltó közfunkciók elvégzését vállalja.

Váczy József azonban minderről ott van, ahová városa érdeke, vagy a közbizalom szólítja. A város képviselő-testületének, pénzügyi bizottságának, a ref. egyház presbitériumának és több bizottságának, Hajdunánás város vilamosműve igazgatóságának tagja. Eszerettségének nem a díszét, hanem a terhet vállalja és viseli, mert ott, ahol megoldásra váró kérdés, nehézség felmerül, mindenütt jelen van és legjobb tudásával, lelkiismerete teljességével, önfeláldozóan áll az ügy szolgálatába. A ref. reál-gimnázium igazgató tanárának, a Hajdunánási Takarékpénztár R.-T., a Hajdunánási Gazdasági Szövetkezet igazgatóságának szintén tagja; egyik társas kör elnöke, másiknak tiszteletbeli tagja, a Kaszinó választmányában helyet foglal és tud időt találni rá, hogy az ügyek vitelében részt vegyen. A Hajdunánási Teniszklub elnöke, a városi testnevelési bizottság tevékeny tagja, az Országos Vöröskereszt Egylet hajdunánási fiókjának elnöke és vezetése alatt a fiók áldásos és eredményes működést fejt ki. Általában városának és egyházának nincsen oly közérdekű ügye, akár gazdasági, akár szociális kérdés legyen az, melynek megoldásánál minden munkáját fel ne ajánlaná és annak sikerre vezetésében tevékeny részt ne venne.

Városa közönségének bizalmából a törvényhatósági bizottságba kiküldetve, ugyancsak egyike a törvényhatósági bizottság leglelkismeretesebb tagjának, aki nemcsak a választások alkalmával jár be, hanem mindig jelen van, amikor az ügyek fontossága úgy kívánja. Erről különben a törvényhatósági bizottság azon tagjai, akik a gyűlésekre el is szoktak járni, tanúságot tehetnek. A vármegyei közigazgatási bizottságba bevéltatván, ezen

ujabb teher viselésére s az ezzel járó kötelességek teljesítésére szintén talált időt s úgy városának, mint megyéjének érdekét szem előtt tartva tölti be ezer tisztét is.

Közszereplésében a tárgyi igazság és objektivitás vezet és úgy saját személyét, mint általában a személyi kérdéseket az ügy rovására sohasem helyezi előtérbe, amit igazol az is, hogy az örökös tagságra jelöltetve, a tagság elnyeréséért egy lépést sem tett, sőt igyekezett azt magától elhárítani, hogy ily módon függetlenebbül, tehát

tárgyilagabbar, szolgálhassa kiküldő városának és vármegyéjének érdekét.

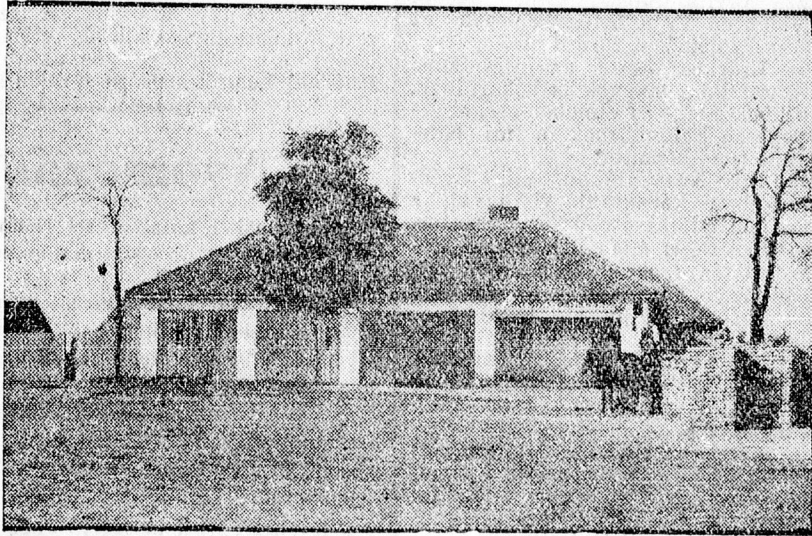
Mindezek rövid megállapításával nem volt szándékom személyi kultuszt fűzni, mert azt más módon cselekedném, hanem úgy hiszem, hogy éppen a törvény intenciójában rejlő erkölcsi okonál fogva közérdekből szükséges a fentiek regisztrálása. A választások az elmentés személyi és egyéb érdekek összehatározása folytán járhatnak esélyekkel, de eredményük nem lehet a közélet terén szerzett érdemek elhalványítása és tagadása. Dr H. I.

Lebontották a Látóképi csárda „állását“

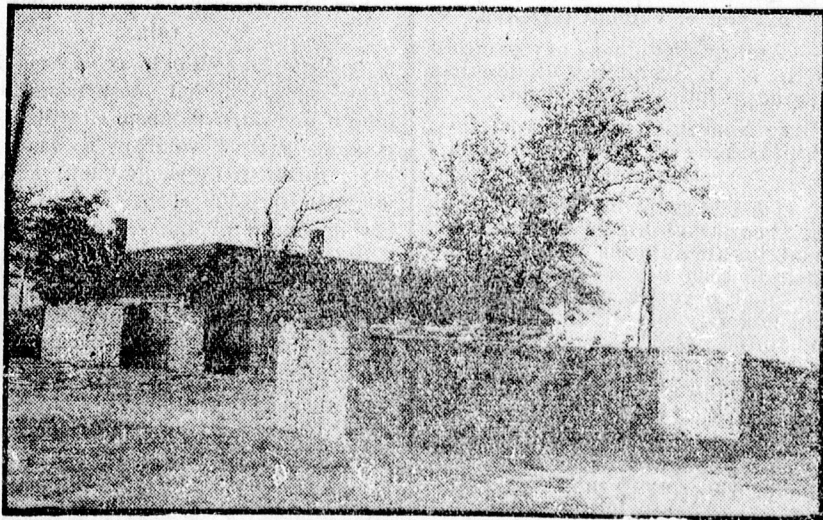
A rohanó idővel, fejlődő technikával egyre jobban és jobban pusztul a mult romantikája és ma már csak emlékek hirdetik ideig-óráig a multnak egyik-másik fontos helyét. Még leginkább Debrecen őrizte meg a mult egyes emlékeit, mi a népi élettel szorosan összefügg, de bizony már itt is erősen kikezdte az idő a mult emlékeit. Ilyen emlékek voltak és sok esetben ma is emlékszerüek a csárdák, koresmák, melyek Debrecen környékén állanak félig elhagyatott, vagy egészen pusztuló állapotban. Mert ma, a vonat, autó, repülőgép idejében ugyan ki térhet be egy itca italra, mikor egy futamra van a város a maga előkelő pompájával, kényelmével. — Bezzeg régen, régen egészen más célja, hivatása, sőt közüzemi rendeltetése volt ezeknek a csárdáknak, mert a tengelyen való közlekedésnek elmaradhatatlan fontos megálló helyei voltak. Most egy ilyen pusztuló csárdáról emlékszünk meg, a Látóképi csárdáról, melyet közel 150 esztendővel ezelőtt építettek és a Hortobágyon

keresztül vezető Debrecen—buda-pesti utnak igen fontos állomása volt. Azonban ma már, mikor a vonat teljesen kiszorította a lovas futárokat, alig van jelentősége ezeknek a csárdáknak, így a Látóképi is, melyet inkább csak azért tartanak most is fenn, mert a csárdákhoz a pusztán és Debrecen környékén mindig földet is adnak bérbe, így a csaplár inkább gazdálkodó, mint koresmáros. A Látóképi csárdának volt egy igen nagyméretű álláshelye, az ugynevezett „állás“, melyet mostanában lebontottak, mivel ma már nincs rá szükség, pedig ez az „állás“ érdekesebb volt, mint a többi ilyen épület, mert egész várszerű, bástyás fala volt, hogy biztos védelmet adjon. Ma már csak a falak romjából van valami, mert az épület nagyrészt beépítették a környékbeli tanyai házakba s így Debrecen romantikájából megint eltűnt egy, mit az új idők diadalmas előre törése pusztított el.

Két képiünk a Látóképi csárdát és az állás maradványát mutatja be

A Látóképi csárda.

A lebontott „állás“ kőfala.

A NEMZETKÖZI SAKKVERSENY 8-IK FORDULÓJA.

Kedden délután nagy érdeklődéssel folytatták a nemzetközi sakk-torna küzdelmeit. A nyolcadik fordulót játszották le, amely után a verseny állása a következő:

Capablanca 6 (1), Rubinstein 5 és fél (1), Tartakover, Thomas és Vajda 5 és fél, Canal 4 (1), Havas, Pzepiorka 3 és fél (1), Monticelli 3 és fél, Croces Steiner 2 és fél (1), Colle 2 és fél, Van den Bosch, Brinckmann 1 és fél.

BEFEJEZTÉK A KISANTANT REPÜLŐVERSENYÉT.

Bukarestben tegnap fejezték be a kis-antant és Lengyelország repülőversenyét. A versenyen első lett és a serleget, valamint 300.000 lejt nyerte Cala cseh őrnagy, 150.000 lejt nyert Mares cseh őrnagy, 100.000 lejt nyert Bajdak jugoszláv hadnagy, 50.000 lejt nyert Cintics jugoszláv őrnagy.

BÁRCZY ISTVÁN ÁLLAMTITKÁR OLASZ KITÜNTETÉSE.

A kormányzó megengedte, hogy bárciházi Bárczy István miniszterelnökségi h. államtitkár, az olasz koronarend nagy tisztikeresztjét elfogadhassa és viselhesse.

MANIUT LEVÉLBEK KÜLDÖTT PORRAL MEGAKARTÁK MÉRGEZNI

Bukarestből jelentik: Az Ultima Ora című lap szenzációs jelentést közöl, amely szerint Maniu miniszterelnök ellen néhány nappal ezelőtt merényletet kíséreltek meg. A miniszterelnök levelet kapott, amelyből a levélboríték kibontásakor különös szag, gyanús por ömlött ki. A fehér port azonnal a rendőrségre küldték, amely elrendelte a vegyvizsgálatot. A vizsgálat eredménye még nem ismeretes, úgy hírlik azonban, hogy a levélben mérgepor volt, amelynek a be-
lélegzése könnyen halált okozhat. Politikai körökben a merénylet híre nagy izgalmat keltett.

IPARÜGYEK DEBRECENBEN A MULT HÓNAPBAN

A mult hónapban Debrecen területén iparjogositvány töröltetett hivatalból 7, kérelemre pedig 43 esetben.

Új iparjogositvány kiadott 93 egyé nrésére, akik ipardij címén, ipariskolai célokra a város házipénztárába 796 pengőt fizettek be.

A kiadott iparjogositványok iparágak szerint a következőképpen oszlanak meg:

Szatócs 11, burgonyakereskedő 10, béréséplés 5, mérlegköleszénzés bérauto fuvaros, cipő kereskedés 4—4, kávémérés, női szabó, cipész 3—3, bélszerv árus 4, vendéglő, hentes, lacikonyha, asztalos, timár, mázoló, dohányáru mellék-cikk kereskedő, sütő, koresma 2—2, edény keresk., építési vállalat, tej, tojás keresk., baromfi keresk., toll keresk., koszoru árusítás, cipész-kellékek keresk., széna, szalma keresk., kerékpár köleszénző, fűszer, csemege keresk., rőtös, rövidáru keresk., divatáru keresk., kereskedelmi tanácsadó iroda, női kalapos, uszoda, borbély és fodrász, szijgyártó, kézműáru, tüzelőanyag keresk., férfi szabó, hordár szücs és kőműves mester 1—1.

Beszélgetés dr Benedek Lászlóval a világhírű debreceni ideggyógyással, aki most tért haza külföldi tanulmányutjáról

„A nemzetközi tudományos versenyben a magyarok igen előkelő helyet foglalnak el.”

Óriási elfoglaltság közepette, reggel 8 óra óta, negyed órás ebédszünet kivételével, szakadatlanul dolgozva fogad rendelőjében dr Benedek László, a debreceni egyetemnek ma már világhírű ideggyógyásza. Reggel óta a betegvizsgálatok, a rendelés, az elmeklinika adminisztrációs munkája, a törvényszéki ügyekkel kapcsolatos munkák, végül az állandóan folytatott tudományos tevékenység, másodpernyi szabadidőt nem adtak a tudós professornak.

Most is, míg a rendelésben esőndes hangon megindul közöttünk a beszélgetés, a rendelő másik helyiségében beteg fekszik a kvarelámpa fényében. A beszélgetés gyakran megszakad. Benedek professzor átutazott betegéhez és ezalatt a kis szünetek alatt alkalmam van körülnézni a kiváló ideggyógyász e legintimébb helyiségében.

Ha egy nagy, fehér szekrény nem lenne nyitva és abból nem kukucskálna elő néhány orvosi műszer, az idegnek sejtelve sem lenne, hogy orvosi rendelésben tartózkodik. Nincsen egy butordarab, nincs egy tárgy, mely a szoba jellegét hangsúlyozná. Egy divány, két szekrény, íróasztal és két, könyvekkel roskadásig megrakott állvány a rendelő első szobájának minden berendezése. Az íróasztal levelekkel, receptekkel, angol, francia és német nyelvű, tudományos folyóiratokkal van borítva; az íróasztalnak ez az érdekes rendetlensége, a fellapozott könyvek, a szanaszét heverő tudományos írások tanuskodnak arról a nagyszabású munkásságról, amely ennek a szobának a falai között végbe megy.

Az orvosi rendeléskor annyira megszokott műszerek sehol sincsenek. De minek is ide műszer? Hiszen ide lelki betegek jönnek, akiknek vizsgálatában, gyógyításában a műszereknek van a legkisebb szerepük.

Közben visszatér a szobába Benedek professzor. A rendelő helyiségében még mindig bug a villanygép és ennek a stilszerű kísértő zenének a hangja mellett veszi kezdetét az érdekes interjú.

Az elmebetegügy Skandináviában.

— Rendkívüli elfoglaltságom miatt, — kezdett beszélni a professzor, — csak a nyári szünet enged meg, hogy utazásaim során a külföldi intézetek beteganyagát, kórjelzéstani és gyógykezelési eljárásait és elmebetegjeit tanulmányozzam. Ezuttal a legjelentősebb kulturájú északi népek ideggyógyintézeteit és elmebetegügyét óhajtottam megismerni.

— E tekintetben nagy segítségemre volt az a körülmény, hogy

klinikáink tudományos tevékenysége minden intézetben jól ismert volt,

miért is mindenütt a legnagyobb előzékenységgel találkoztam főrekevéseimben.

Kopenhágán át Oslóba érkeztem és már az első benyomásaim kedvezőek voltak az ideg- és ideggyógyintézetekre vonatkozólag. Az intézeteknek úgy munka és gyógykezelésre nézve a legelőnyösebb tagoltsága, mint orvosokkal és ápolószemélyzettel való ellátása, továbbá belső berendezéseinek gazdagsága a legelső angol állami és kommunális intézetekkel vetekszik. Az állami intézeteknek pavillonjai, kórosztályai kényelem és higiénia szempontjából Középeurópa modern szanatóriumainak benyomását keltik.

— Az ápolószemélyzet nagyságára jellemző, hogy a különböző intézetekben a betegek és az ápolók közt a következő arány mutatkozik: 1:3,6, 1:5,2, 1:4,4 és 1:4-hez. Professzor Wiggert, akit egy hóval ezelőtt bevezettek át a híres lundini ideggyógyintézetből a stockholmi elmeklinika

élére, itt is igyekszik állandósítani a női ápolószemélyzetet a férfi osztályokon, ami elsősorban svéd sajátosság. A stockholmi intézetekben a férfi osztályokon 60 százalékban női ápolószemélyzet van, anélkül, hogy ezt a betegeknek gyógykezelése, vagy az intézeti rend megcsinálása, sőt a humánus, gyengéd bánás mód elsősorban az elmebetegekkel szemben használható ki.

Ideggyógyászból hadügyminiszter.

— A norvég intézetek ezen kivételével ellátottságának okát — folytatta Benedek professzor, — tudomásomra jutott, hogy Norvégiában ezelőtt a világtörténelemnek egyedülálló ténye következett be:

nevezetesen Norvégia hadügyminisztere egy híres ideggyógyász lett.

Az illető, mint kiváló adminisztrátor volt ismert; így lett belőle népjóléti, majd hadügyminiszter.

— Az új miniszter ezelőtti foglalkozásának megfelelően rövid tevékenység után

a hadsereget lassankint teljesen leszerelte s a hadügyi tárca költéséit az ideg- és ideggyógyintézetek fejlesztésére fordította.

Nem kell kiemelni, hogy ezen intézetekben úgy az orvosi, mint az ápoló személyzet dotációja a mi viszonyainkat 3-5-szörösen meghaladja.

A sarki elmezavar.

— A Skandináv államokban előforduló ideg- és elmebajok közül különösen

a speciális északi (arktikus) elmezavarok érdekesek, amelyek delirózus tünetkomplexek által vannak jellemezve.

A sarki elmezavarok részben a fokozott besugárzás (insolatio), részben a vitaminokban szegény táplálkozás (avitaminózis) által vannak előidézve. Ez a betegség csak az északi vidékeken fordul elő.

— Érdekes, hogy az intézetekbe elvitt lapp betegek is bekerültek, akiknek ideg- és elmebetegségei lényegesen különböznek a mi betegjeink tünetképeitől.

— Ugy Norvégiában, mint Svédországban kóroktani viszonyai, a már említett kivételektől eltekintve, általában közel állanak a nálunk előfordult tényezőkhöz. Sajátságos volt reámnézve, hogy az idegbajok közül a sokgőc keményedés, továbbá az albnulációs izomgyengeség (Myasthenia gravis pseudoparalitikus), a mi intézeteink beteganyagában előforduló százalékot jóval felülmúlja.

— Azt is meglepetéssel látam, miszerint dacára a Bratt-féle restriktív rendszernek (ami az alkoholfogyasztásnak egyenként váltakozó korlátozásában áll),

az alkoholos elme- és idegbajok nagyon el vannak terjedve.

— Ami az általános orvosképzést illeti, ez a Skandináv államokban alig hagy hátra kívánnivalót.

Igy Norvégiában az orvosi fakultás hét évre terjed ki, három szigorlattal.

Az első három év a rendkívül alapos theoretikai kiképzésre esik, kóroktani tanulmányozás nélkül. A mi értelmünkben vett doktorátus nincsen, csak orvosi képesítés. A doktorátusnak ugyanis olyan jelentősége van, mint nálunk az egyetemi magántanárságnak (docenturának). — vagyis, igen előkelő, tudományos kvalifikáció.

Az orvosokban egyébként, akár csak nálunk, úgy nálunk is túltermelés van, mert míg Norvégia évi orvosszáüksége 50 volna, — addig évente 120 orvost képesítenek.

Egy különös törvényjavaslat.

— Főleg az utóbbi évek biológiai kutatásainak hatása alatt Svédországban most egy törvényjavaslat készül, amely

az elmebetegségek megelőzését a szellemileg beteg egyének fogamzási képességének megszüntetésével célozza. (Castráció.)

— Alkalmam volt a törvényjavaslat előkészítő komitéjének ideggyógyász elnökével hosszas megbeszélést folytatni és a javaslat kéziratát behatóan áttanulmányozni. Az eugenetikai célt szociális és orvosi indikációs javallatok alapján kívánják szolgálni, mindenesetre azonban a beteg egyének beleegyezése és a központi orvosi bizottság konkrét javaslata lesz szükséges az operációhoz.

Benedek professzor és a svéd sajtó.

Nagy örömmel tapasztaltam, hogy mint magyar egyetemi tanárt nemcsak a klinikákon, hanem a svéd sajtó is meleg szeretettel fogadott.

A svéd újságírók meginterjúváltak a skandináv közegészségügyre, az ideggyógyintézetekre és szakembereik értékére vonatkozólag és az interjúkról terjedelmes cikkeket számoltak be. Különösen részletesen közölték a skandináv ideggyógyászatra vonatkozó észrevételemet.

— Az interjúkkal kapcsolatban a svéd lapok igen melegen foglalkoztak a magyar kulturális és politikai viszonyokkal és meggyőződtem arról, hogy a svédek teljesen tisztában vannak azokkal a nagy erőfeszítésekkel, melyeket Magyarország az utolsó évtizedekben kulturális és politikai tekintetben tett és szomoru részvétellel adóznak a trianoni béke által lesújtott, jobb sorsra érdemes magyar nemzet iránt.

Az ideggyógyászok világtalálkozását előkészítő ülés.

A Skandináv államokban szerzett érdekes tapasztalatok elbeszélése után a világtalálkozásainak 1931-beli kongresszusára terelődik a

Nyomozás repülőgéppel

Repülőgépekkel kutattak fel Németországban egy postagalambokkal manipuláló zsarolóbandát.

Talán először történt meg tegnap a kriminalisztikában, hogy a rendőrséget repülőgép vezette egy banda nyomára. Pattberg diusburgi iparmágnás, egyik rajnai nehézipari vállalat elnöke vezette, néhány nappal ezelőtt levelet kapott, amelyben a névtelen levélíró közölte vele, hogy

a levéllel együtt ketrecet dugott el az igazgató villájának kertjében. A ketrecben két postagalamb volt.

A levélíró felszólította az igazgatót, hogy küldjön a két postagalambbal ötezer márkát, különben elveszik láb alól. Az igazgató azonban a rendőrségre sietett és feljelentést tett az ismeretlen zsaroló ellen. A rendőrség egy diusburgi pilótához, Bohnekamp Károlyhoz fordult tanácsért, aki vállalkozott arra, hogy megfigyelőjevel,

Fisser doktorral együtt megkísérelje a postagalamb útjának követését.

A pilóta és megfigyelője napokon át kísérleteztek más galambokkal, hogy megszokja a galamb útjának követését. A dolog rendkívül nehéz volt, miután a repülőgép sebességét alig lehetett arra a minimumra csökkenteni, amellyel a galamb repül, s különben is igen nehéz volt állandóan szemmel tartani az apró állatot. Háromnapos fáradtságos munka után a kísérlet végre mégis csak sikerült s tegnap reggel elengedték a zsarolókat egyik galambjait. A postagalamb nyílegyenesen Hochheide községbe repült, ahol két bányász kunyhója előtt szállt le. A pilóták követték a postagalambot, pontos fényképfelvétel készítették a galamb leszállásáról, majd visszatértek Duisburgba, ahonnan azonnal detektívek mentek ki a megjelölt helyre. A kunyhóban két homorú bányász lakott, akiket azonnal letartóztattak.

VALUTÁK.

Angol font	27.85
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.99
Dinár	10.06
Dollár	572.10
Francia frank	22.65
Lej	3.40
Lira	30.05
Német márka	136.70
Osztrák schilling	80.80
Svájc frank	110.55

szó. Benedek tanár erről is figyelemre méltó dolgokat beszél el.

— A skandináv viszonyok tanulmányozása után, mint Magyarország képviselője, résztvettem Bernben az ideggyógyászok világtalálkozását előkészítő választmányi ülésen. Svájci ideggyógyászai nagyszerű vendégszeretettel és áldozatkészséggel mindent elkövetnek, hogy a hatalmas, tudományos esemény megfelelő keretek között menjen végbe.

— Ezen kongresszuson olyan problémák kerülnek majd vita alá, amelyeknél a nemzetközi kooperációknak különös haszna várható. Elsősorban tehát nagy, átfogó vitatémák, például: „Fertőzés és idegrendszer”, „Az agydaganatok gyógykezelésének mai állása” stb., amely viták amerikai mintára „sünposztonok” gyanánt rendeztetnek meg.

— Sarbó professzorral együtt a viták tudományos előkészítésében tevékeny részt vettünk, javaslatokkal. Az összes országok ideggyógyász reprezentánsainak száma 31-et tett ki. A hivatalos nyelv az angol, német és francia.

— Ez a választmányi ülés elvileg azt is elhatározta, hogy az ideggyógyászokat egy állandó világszervezettel tömöríti és az idevonatkozó előkészületeket már meg is tette.

— Mint már annyiszor, úgy ez alkalommal is rendkívüli elégtétellel és örömmel állapítottam meg, — fejezte az interjút Benedek professzor, — hogy

a nehéz sorsapásoktól sújtott válságoktól megpróbált hazánk klinikái és tudományos intézetei semmiben sem maradnak a kríziseket kikerült, gazdag országok intézményei és kulturája mögött, sőt a nemzetközi tudományversenyben mi, magyarok, előkelő helyet foglalunk el.

Ezzel a rendkívül jelentős megállapítással végződött az interjú.

Dr. Benedek László professzor tehát haza jött Debrecenbe és ismét elfoglalta helyét az ideg- és elmeklinika élén, ahol bizonyára gazdagon fogja értékesíteni külföldön szerzett tapasztalatait. Bár nyílt kérdés marad, hogy a skandináv tudósok és a nagy magyar ideggyógyász érintkezései során melyik fél nyert többet tudományos fajsúly tekintetében...?

Dr. Nyiri László.

Hazaérkezett Markos Imre, a Bocskay válogatott jobbszélsője

Markos volt a csapat legjobb tagja. — Ok nélkül inzultálta a cseh hátvéd Markost.

Markos Imre, a „Bocskay“ kitűnő jobbszélsője a vasárnapi cseh-magyar válogatott mérkőzés főhőse kedden hajnalban visszaérkezett Debrecenbe. A vasárnapi prágai meccs főhősét nem várta a debreceni pályaudvaron nagy közönség, mely a vállalra szokta emelni. Nem volt ünneplés, pedig ha most nem, hát akkor sosem érdemelt ünneplést a kitűnő „magyar válogatott“. Mert amellett, hogy Prága vasárnapjának szenzációja ez a Markos volt, de akárcsak egy

Markos Imre, a Bocskay jobbszélső csatára.

magyar politikusként, hogy kijár az utódállamokban egy pofon, ugye csattant el csontos arcán a drabális cseh Hoyer hatalmas ütése. És minden mindegy volt! A cseh-magyar válogatott mérkőzés minden cseh brutalitás ellenére is eldöntetlen maradt...

Markos neve a mérkőzés után fogalomná nőtt egyszerre. De meg is érdemli, mert ez a temperamentumos jobbszélső a hatalmas prágai pofont sportszerűen viselte el. És a cseh sport nagyobb dicőségére az ma is megtorlatlan Markos vasárnap Prágában nyugodt volt, mert mindenki tudta, sejtette, legalább is, hogy a cseh pofon tulajdonképpen egy nagyobb botrány előidézésére „kényszerít“ le. A botrány, a nagyobb méretű botrány azonban elmaradt. A magyar csapat — Markos is — méltóságteljesen megőrizte nyugalmát. Lelket vitt a játékba és minden brutalitás mellett is úgy játszott, hogy a meccs döntetlen maradt...

Együtt beszélgetek ezzel a kitűnő debreceni futballistával. Nagyon meg van komolyodva. Már állása is van, de persze neki mindegy a futball és még valaki: a menyasszonya. Meggondoltan mondja el a vasárnapi mérkőzés részleteit. Néha még idegesen kapkod. És minden mondatát azzal végzi:

— Örülök, hogy szerencsém volt, hogy sportszerűen viselkedtem, mert az anyám olvashatja, hogy a fiából ember lett.

— Sőt még ilyen ellenszennyvel

szemben nem játszott magyar csapat Prágában, mint most, — mondotta. — Az európai kupáról volt szó és mondanom sem kell önmaguk, hogy 25 ezer ember volt a cseh csapat mellett. Cseh pályán dolgoztunk mi magyarok és akcióinkat csak egy-egy kevéske közönség helyeselte. Míg a csehek egy-egy durva akciójának 25 ezer ember örjögve tombolt, addig a mi akcióinkat csak egy pár ember tapsolta. És ez is nagy hatással volt reánk, de

az igazat megvallva féltünk is a magyar győzelemtől, mert ha győzünk, bizonytalán ránk tör a közönség és alaposan eldönget bennünket.

— Így is a 15. percében, mikor egy sikeres akcióba kezdtem, nekem ugrott az atléta természetű Hoyer és öklével az arcomba vágott, hogy szinte kóválygott velem minden. Reszkettem a dühtől, de megőriztem nyugalmamat és a pofon után egyszerűen hátat fordítottam a cseh játékosnak és a játék, mint ha mi sem történt volna, tovább folytatódtott...

— A kevés számú lelkes magyar közönség és a komolyabb sportközönségnek öntudatos játékom tettett és ovációkban volt részem, ez bátorságot adott. Azonban mikor észrevettem, hogy a lelkes magyar közönséget hogyan püfölik a páholyokban, egy rémes érzés futott rajtam keresztül. Szememmel láttam, hogy három magyar diákot hogy inzultáltak, hogy vitték el véres fővel őket...

— Így mondja el a vasárnapi cseh-magyar válogatott részleteit Markos. Nagyokat sóhajtott közben. És megjegyzi olykor fontoskodva: — Csak hogy lejátszottuk...

Markossal tovább beszélgetve, elmondta, hogy két ízben volt már „válogatott“, most másodszer. A Bocskayban három év óta játszik és nagyon meg van eddigi sikereivel és a debreceni közönséggel elégedve.

— Most nősülök és ha az Isten megsegít, akkor a jövőm már biztosítva van.

— Mit saccol vasárnap? Mi lesz az eredmény?

— Nem tudom, nem emlélek sokat, de mindenesetre sokat jelent a hazai pálya, a hazai közönség. Győzni kell... Remélem is a győzelmet...

— Én nagyon ki vagyok fáradva a prágai munka után, de meg legutóbb sokat dolgoztam és tréningre csak szerdán fogok kiállani. Nagyon le is soványodtam. De egészségem jó hála Istennek és hiszem, hogy a magyar válogatott csapatban a vasárnapi szerepléssel helyemet egyidőre biztosítottam.

— No és mit remél az olasz-magyar válogatott mérkőzéstől?

— Biztosan megnyerjük. A csapat jó. Honi pályán dolgozunk. Az

Gambrinusban

olaszok stílusosan játszanak és mi győzünk...

Adj a Isten a magyar győzelmet! És Markos előtt hadd hajtssam meg én is a debreceniek zászlaját. Dícsőséget hozott ez a Markos Imre a magyar futball sport-

nak, a Bocskaynak és Debrecen városának... A közönség ezt honorálni is fogja, mert mint értesülünk, a Bocskay vezetősége már mozgalmat is indított, hogy a kitűnő Markos valami emléktárgyat kapjon... Megérdemli... Maizner János.

Volt theológusok husz éves találkozója

Akik husz évvel ezelőtt végeztek a Kollégiumban.

Tegnap délután 3 órakor találkozóra gyűltek össze a Kollégium Oratóriumában azok a lelkészek, akik ezelőtt 20 esztendővel végeztek a Kollégiumban. — Bucsay László prédikációja után dr Erdős Károly egyetemi tanár üdvözölte a még életben lévő tanárokat: Erdős Józsefet és Szentpéteri Kun Bélát, valamint a találkozóra összegyűlt diákokat.

Megjelentek itt Siposs Imre, dr Erdős Károly Debrecenből, Csizsár Árpád Szamosatárfalváról, Polgár Gyula Kalotaszentkirályról, Kiss István Kisarról, dr Bodnár Gábor Jákóhodosról, Székelyhidy Béla Almosdról, Kondrád Zoltán Debrecenből, Fias Kálmán Biharószegről, Kürthy Károly Halmiról, Ludmány Lajos Hegyközszentimréről, Szép Kálmán Turebésről, Tarnóczy Lajos Biharról, dr Molnár Béla Balmazújvárosról, Nyeste István Mezőtúrról

és Bucsay László Bucsatelétről. — Számosan közülök feleségükkel együtt jelentek meg.

Az elhangzott üdvözlésre dr Bodnár Gábor válaszolt. Azután megtörtént a számbavétel, majd referáltak az elmúlt 20 esztendőről, hogy kiből mi lett. Elhatározták, hogy öt év múlva 25 éves találkozóra gyűlnek egybe és akkor alapítványt is tesznek.

A volt iskola ársak a Kollégiumból kimentek a Kossuth utcai és a Hatvan-utcai temetőkre, ahol Öreg János sirjánál Tarnóczy Lajos, Balogh Ferenc sirjánál Székelyhidy Béla, Macsary Sándor sirjánál Kiss István és Sas József sirjánál Siposs Imre mondott beszédet. A volt tanáraik sirjára öszi-rózsák csokrot helyeztek.

Este az Angol Királynő éttermében társasvacsorára gyűltek össze, mely emelkedett hangulatban a késő esti órákig tartott.

A zeneiskolai felügyelőbizottság ülése

Dr. Meszlényi Róbert, orsz. zeneiskolai szakfelügyelő elismerése.

Hétfőn tartotta a Zeneiskola felügyelő bizottsága a folyó tanévben első ülését dr. Vásáry István polgármester elnöklété alatt. Az ülés legfontosabb tárgya az óraadó tanárok kijelölése volt. Az iskola országosan elismert tekintélyére mutat, hogy 5-6 állami képesítésű okleveles tanár és művész jelentkezett tanári állásokra, pedig semmiféle hirdetés nem tétetett közé.

Elismeréssel emlékezett meg a bizottság Hoór Tempis Erzsébet, Sziucs Gergely, Páricsy Pál és Nagy József tanárokról, abból az alkalomból, hogy a Studióban igen nagy sikerrel játszottak.

Felolvastatott dr. Meszlényi Róbert orsz. zeneiskolai szakfelügyelő levele, melyben a többi között a következőket írja:

„Az az osztatlan, meleg tetszésnyilvánítás, mely a változatos, gazdag s élvezetes műsor minden egyes száma után megigzuzgott a termén, oly kiérdemelt és őszinte elismerése volt az elhangzott, kitűnő teljesítményeknek, mihez a magam részéről csak azt akarom hozzáfűzni,

hogy szívvel, lélekkel és meggyőződéssel együtt éreztem az ünneplő, tapsoló hallgatósággal. S midőn elsősorban Neked, mint a gyönyörűen fejlődő, mintaszerűen vezetett intézet lelkes, nagyérdemű igazgatójának mondom köszönetet a nagyszerű, szép estéért, egyuttal arra is kérlek, légy szíves a kiváló tanári kar s minden egyes közreműködő előtt igaz köszönetemet tolmácsolni.“

A bizottság örömmel értesült arról, hogy az intézet növendék-létszáma a múlt évit túlhaladja.

A tanítványok tanárokhöz való beosztása szeptember hó 14-én lesz. Ugyanaddig lehet beadni a tandíj-kedvezmény iránti kérvényeket a beiratkozási idő alatt, d. e. 9-1 óráig.

A bizottság ülését este 7 órakor zárta be az elnöklő polgármester.

A NYILAS TELEPI DALÁRDA BEMUTATKOZÁSA.

A Nyilas telepi Nép körben párt nap múlva nagyszabású dalárda bemutató és rendezőség Bene-dek Sándor MÁV főmérnök, elnök vezetésével a legnagyobb körütekintéssel és igyekezettel munkálkodik a siker érdekében.

A rendezőség erre az alkalomra a város vezetését is meghívja, valamint a közéleti vezetőket is, hogy bizonyosságát adja a Nyilas telepi Nép kör életvalóságának.

A közönségnek pedig ismételt alkalma nyílik meggyőződni arról, hogy ez a kultur-missziót teljesítő Np kör mennyire hivatása magaslatán áll és a magyar művészettel, kultúrával szemben mennyire teljesíti kötelességét.

A dalárda bemutatkozása folyó hó 15-én, vagyis vasárnap délután 5 órakor lesz a Kőr helyiségében. A műsört legközelebbi lapunkban hozzuk. A Kőr helyisége: Nyilas telep, Márton Kálmán uca 52. szám.

x Vidéki útra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csaoó u. 10. szám, Telefon 320.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldal, 40 képből ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

állandóan frissen csapolt sűr. elsőrendű borok, magyar konyha. Zóna és abonoma Minden este cigányzene.

Vásárlásainál elsősorban magyar árut kérjen!

„Jönnek a magyarok“

Tövis és Arad közt fut a gyorsvonat. A zökkenő kocsisor a Maros festői völgyén suhan át. Az egyik fülkében hárman ülünk. — Markánsarcu öregur beszél, meglett uriember hallgatja, aki valószínűleg a fia lehet. Mikor Zámánál beszállok a vonatba, már élénk beszédbe merülve találom őket. A sarokba ülök, ujságom nincs, akaratlanul végighallgatom az egész társalgást. Nem is annyira társalgás, inkább monológ, mit az öreg ur ad elő és utatársam később én is érdeklődve halgatjuk.

...itt az aradi hegyek alján igen kevert, egyetértő, csöndes nép lakik. Egymást váltják a különböző nemzetiségű falvak, sokszor csak egy hid választja el egyiket a másiktól. Sűrű rajokban fészkelnek a hegyek alatt. Amikor vörvörös volt az ég, ez a vidék esőben, nyugodtan élt. Igaz, hogy a hegyek villáit kirabolták és néha vakító fény lobogott az éjszakában, ez többnyire kóbor katonákból összeállott rablóbandák műve volt. A falusi nép sokkal jámborabb, semhogy ilyesmire vetemedjék.

Valahol mélyen a hegyek közt dörögtek az ágyuk, fedezték úgy, ahogy a vörös seregek inkább futás, hoz hasonló visszavonulását. És hogy ez nem fajult szégyenteljes futással, annak tudható be, hogy a visszavonuló seregek zömét székelek alkották, akiket bizony sokszor parancsal kellett a hátrálásra kényszeríteni, akik mintha érezték volna, hogy az ősi haza földje inog s kicsuszik jó időre a lábuk alól. Ugyanezen a vonalon, amerre most mi járunk, egymásután száguldoztak végig a katonavonatok. Eleinte sebesültekkel voltak megrakva, később fásult kedélyű katonák ültek egymás hegyén hátán és apatikus nyugalommal szemlélték a rohanó erdőket.

Lehalkította hangját az öreg, egy látszik, nem bizott eléggé benne, de jó fülem egy szót se vesztett, mindent érthetően hallottam.

...A győzedelmes oláh hadsereg ép oly rendetlenül és főleg roppant óvatosan haladt a menekülő nyomában. Temesvár felől bekerítő hadmozdulatokkal már akkor elérték Aradot, amikor még javában kergették egymást a Tövis felől érkező szerelvények. Így esett meg, hogy Arad közelében az oláhok felszedték a sineket, az utolsó vonatokat a város közelében nyílt pályán állottak, utasaik és személyzetük a szélrózsa minden irányában futott szét.

Az egyik harminc muniációs kocsiból álló tehervonat Györök állomásán maradt őrizetlenül, magára hagyatva. Az állomáson rekedtem én is és kíváncsisággal vegyes borzadással szemlélttem a veszedelmes kocsikat. Végül is az állomáson úgy határoztak, hogy az egészet benyomják a homokbányákba nyúló mellékvágányokba.

Később besétáltam a faluba, az utcák kihaltak, sehol egy lélek nem mutatkozott. A magyarok kétségbeesetten rejtőztek el házaik mélyén. Az oláh lakosság sem valami bátran viselkedett, az első percekben meglehetősen közönyösen vették fajtestvéreik „diadalmos” előnyomulását, az utolsó percekig azt gondolták, hogy az egész ideig-óráig tartó pünkösdi ünnepség lesz.

A „diadalmos” seregek szinte észrevétlenül érkeztek meg. A ménesi hegyi uton ereszkedett le az első hegyi járőr és úgy egy óra múlva nyargalt végig az előrenyomuló sereg lovas előőrsé. A késő esti órákban átvonult az egész hadtest, ott maradt egy század, megkezdték a hivatalok átvevését, a középületekhez posztot állítottak, posztot kapott az állomáson rekedt muniációsállomány is, a századparancsnok a küldendő jelentés megszövegezésénél azon gondolkodott, hogy a szállítmányt milyen hőstét középpontjába állítsa le.

A futó erdők sötétjébe bámult az öregur, az emlékezés és felindulás könnyeket esalt a szemébe. Megpihenve tovább folytatta:

— A szokatlan csendet szokatlan zaj verte fel. Megkezdődött a fosztogatás, a borospincéket egymásután törték fel és a hódítók mohón nekiláttak a hegyaljai borok élvezéséhez. Az üres uccák megteltek tántorgó csoportokkal, a chaos talán a bor hatása alatt a vérengzésig fokozódott volna, ha a pokoli színjáték szereplőinek a sors pokoli zenével nem kedveskedik. A fratyék ugylátszik megsajnálta a szolgálatban levő társait és azoknak is juttattak egy kis boroviczkát. A muniációs szállítmány óre becsipett és széles jókedvében belelőtt az egyik kocsiba. A következő pillanatban irtózatos detonáció rázta meg a levegőt és a kocsit környéke őrszerű, mindenestül a levegőbe repült. A fűtülő puskagolyók a kocsikat sorban kezdték felrobbantani és legnagyobb rémületünkre tüzes üstökösök jelentek meg a láthatáron, átvágódtak túl a hegyen, némelyik a hegyoldalba, golyók zümögése töltötte meg a levegőt és időnként hatalmas robbanásokban repültek az égnek, hegynek, a falunak minden irányban az ágyulovegek.

Györök alá érünk, a hegyoldalban pirosuló villák, az egész táj békiús, csupa szőlőskert minden és a szép zöld tájra nyári napsugarak tűznek forrón.

— A detonáció ereje a Kocsike-reket is két-háromszáz méternyire elvetette — példának mutat egy párat a temető alatt, mely már meglehetősen messze van az állomástól.

— Leírhatatlan zűrzavar keletkezett. Öltözetlen oláhok az uccán. A lakosság rémülten hallgatta a folyton ismétlődő robbanásokat. A katonák nagy része nem tudta mi történt. Fejetlen kapkodás után a kelő nap sugarai, minthogy ez a hajnali órákban történt, fejletlen képet világitott meg. A zöld hegyoldal tele menekülő népekkel, tehenekre kötött batyuk, sirórívó asszonyok tarkították a hegyi utakat, menekült mindenki az erdőbe, a férfiak a láthatárt kémlelték, bár nem láttak semmi gyanúsat szájról-szájra. — A kiáltás: Jönnek a magyarok!

Fekete Lukács.

Iskolai

gyűjtemények, tornajegyek, tornacipők ismételték, cserkészruhák, zsebkések könyvhordószijak legjobb beszerzési forrása az

Antalffy Gyula
sportáruháza
Szent Anna-u. 10-12.

Epertát és epertacsemetét kapnak ingyen a selyemtenyésztők

Selyemtenyésztők figyelmébe.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara keretében működő „Fülfeltevők Társasága” értesíti az érdekelteket selyemtenyésztőket, hogy ez év őszén és a jövő év tavaszán teljesen ingyenesen és költségmentesen szállítással 600 drb kiültetésre alkalmas epertát és 2000 drb magági epertacsemetét fog azok között kiosztani, akik selyemtenyésztéssel kívánnak foglalkozni.

Akik tehát ezen ingyenes epertacsemetét kiosztásban akarnak részesülni, igényüket — pontos cím, lakhely és vasuti állomás feltüntetésével — folyó hó 22-ig a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál (Debrecen, Hunyadi-u. 5. sz. alatt) jelentsék be az óhajukat.

Nyomatékosan figyelemztetjük azonban az igénylőket, hogy igényüket csakis azok jelentsék be, akik selyemtenyésztéssel kívánnak foglalkozni és akik az ingyenes eseteték leszállításánál közzét utasításnak az elültetésnél betartását hajlandók garantálni, valamint a fenti időpontig jelentkeznek s jelentkezésük idején nem lesz a kiosztható készlet még tulajgyezve.

Ujabb segítséget kér Hajdumegye tagykársujtotta gazdaközönsége

Váczy József ezirányú indítványát elfogadta a vármegye közigazgatási bizottsága.

Hajdu vármegyei közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt dr. Hadházy Zsigmond főispán elnökele alatt ülést tartott, amelyen a vármegye elmúlt havi viszonyairól szóló jelentéseket tárgyalta le.

Uzonyi Barna dr. h. főjegyző ismertette az alispáni jelentést, mely szerint a közigazgatás menete a múlt hónapban zavartalan volt és a közbiztonsági állapotok is kielégítőek.

Ismertette azután a földművelésügyi miniszternek augusztus 2-án a főispánhoz intézett leiratát a fagykárokat szenvedett gazdák hitelszükségletének kielégítése tárgyában, továbbá a munkanélküliség enyhítésére érkezett rendeleteket. A vizsábályozó és ármentesítő munkálatokon kívül a kereskedelmi miniszter nagyobb utépítési munkálatokat tett terbe és itt is jelentékeny munkálatok lesz.

Az alispáni jelentéshez először Váczy József bizottsági tag szölt. Rámutatott arra, hogy Hajdu vármegye önhibáján kívül válságos gazdasági viszonyok közé jutott és a vármegyében az őszi vetések 100 százalékos kifagyása miatt buza semmisen termelt.

A tavaszi pótlóvetések elég jó termést hoztak, de itt meg a tavasziaknak hihetetlenül alacsony az ára és nem igen kél, úgyhogy haszoneredményről beszélni sem lehet.

A fagykárkölesnökből a korábbi terhek levonása után a vetőmag alig szerezhető meg. A hasznóbért sem tudja fizetni, adót sem és formálisan fizetéseképtelenné váltak a gazdák. Uj kölcsönt meg nem tudnak kapni a bankoktól. Segítségét és támogatást kérnek most a legnehezebb órákban.

— Nem tudunk mást cselekedni — mondotta —, mint a szomorú helyzetet őszintén és elfogulatlanul feltárva, mely tisztelettel kérni a magas kormányt, hogy vármegyénk szorgalmas, munkás népét súlyos helyzetében segíteni méltóztatásuk által, hogy a Nemzeti Bank központi igazgatóságának rendelkezésére az egyes pénzintézetek a fagykár által legjobban sújtott vármegyénk területén folyósított kölcsö-

nöknök akár részbeni visszafizetését is legalább egy éven belül ne kívánják, sőt a Nemzeti Bank központi igazgatósága vármegyénk közönsége részére közvetlenül a vármegye területén levő pénzintézetek útján — s garanciája mellett egy nagyobb rendkívüli kölcsönt folyósítson kedvezményes kamattal, 2 évi visszafizetés kötelezettsége mellett, hogy közönségünk legalább az adóit fizethesse meg, hogy az állam sem szenvedne kárt, városaink, községeink, egyházaink s értékes közintézményeink pusztulásba ne menjenek.

— Felterjesztésünk átadására, szomorú helyzetünk közvetlen esetelésével kérésünk támogatására kéressenek fel vármegyénk országgyűlési képviselői, felsőházi tagja a főispán ur vezetésével.

Dr. Gál Mihály csatlakozását jelentette a Váczy által felolvasottakhoz, ő csupán a bőszőrményiek helyzetét vázolta.

Demjén Ferenc és Ujvárossy Lajos felszólalása után Hadházy Zsigmond főispán bejelentette, hogy ő már mindent és mindenkit megelőzően az illetékesek figyelmét felhívta a helyzetre s orvoslást kért a minisztertől. Helyesli Váczy József indítványát s ő szívesen megtesz újlag is mindent.

Ujvárossy Lajos indítványára a bizottság a főispánt kéri fel az intervencióra, de kéri, hogy viszont a főispán a megyei képviselőkkel keresse fel az illetékes minisztereket.

A bizottság az alispáni jelentést, valamint a főispán bejelentését tudomásul vette. Váczy József indítványát Ujvárossy Lajos bizottsági tag módosításával elfogadta.

Ezután a szakelőadók jelentésére tértek át.

China vashor

vérszegénység
és étvágytalan-
ságnál kitűnően be-
vált házi szer.

Felliteres üveg 2-50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.

Színház mellett.

Cigánymuzsikus képezde

Azt olvastam az újságból, hogy a fővárosban a muzsikus cigányok képzésére zeneiskolát állítanak fel.

No bizony. Nem elég ma már az idvességhez, hogy a mi derék cigánymuzsikusaink érzéssel, szívvel-lélekkel hangicsájanak, ma, mint mindenhez, a muzsikáláshoz is tudomány tanulás kell. Iskolába járni és művészi szabályoknak megfelelően kell kezelni a hegedűt. Így lesznek belőlük művészek, aztán lekoptatja róluk a romantikának, az eredetiségnek utolsó patináját is. A civilizáció, a kultúra a megölője minden természetességnek, hogy helyet adjon a csinálnak, a mesterkéltnak.

A régebbi debreceni cigányrajkóknak az Ispóty-lapos volt az az iskolai-plac, ahol a zenei tudományba való jártasságukat gyakorolták azon okból, mivel a dádék a nappali órákban az éjjeli basaválásnak a fáradalmait aludták ki.

Igy tanultak és ilyen zenei iskolába jártak ezelőtt a mi zenészeink és mégis jól tudtak muzsikálni — nekünk legalább jó.

Megboldogult Magyar Imre házához bejáratos voltam. Rácz Janesi, ki híres cigányprimás Debrecenben és aki szintén a Magyar családhoz tartozik, amennyiben édesanyja Magyar Tresa, Imrének testvére volt: még alig látszott ki a földből, már is hegedűt szorongatott kezében. Hol az egyik Magyar, hol a másik mutogatott neki egyet-mást, de rendszeres tanulásról szó sem volt és mégis kitűnő primás lett belőle. Az ám, mondják, a magyar nótába, de most más egyéb kell. Műdarabok, opera, jaz-band kell. — Ezeket kedig tanulni kell. Hogy is van csak az a szintén csinált nóta, ami így hangzik:

*A cigány is nyakra-főre
Tinulja az operát,
Ehen hallna, ha azt huzná
Isten áll meg a magyart.*
(K. Gy.)

DEBRECEN VÁROS KÖZSÉGI BÍRÓSÁGÁNAK AUGUSZTUS HAVI TEVÉKENYSÉGE

Debrecen város községi bíróságához 1929 év augusztus havában 210 panasz érkezett be. Ezek a panaszok 100 pengőn alóli összegek megítélésére vonatkoznak, mert a 100 pengőn felüli kereseti összegek megítélésére a kir. járásbíróság illetékessége alá esik.

A bíróság a felek részére szabályszerű idézéseket bocsátott ki és az augusztus hónapban megtartott tárgyalásokon 227 panaszt döntött el ítélettel. Megszűnt 60 panasz, részben azért, mert a panaszos nem jelent meg a tárgyaláson, részben pedig azért, mert a panaszos a panaszt visszavonta. A tárgyalásra beidézett felek 37 esetben egyezséget kötöttek, 65 esetben pedig közbeszóló végzést hozott a bíróság.

Végrehajtást 43 esetben rendelt el a bíróság, azonban augusztus hónapban végrehajtás foganatosítására nem került sor. Árverést nem rendelt el a bíróság s így az sem foganatosított.

Felbontás 9 esetben terjesztett fel a kir. járásbírósághoz.

Az év kezdete óta 1929 augusztus hónapig összesen 1589 ügyben döntött a községi bíróság.

A múlt hónap forgalomhoz viszonyítva, augusztusban javult a helyzet, mert 585 panasszal szemben csak 210 új panasz érkezett s augusztus hónap-

ban kb. 6-szor több ügyet fejezett be a bíróság, mint a múlt hónapban.

A végrehajtások és árverések terén nem rosszabbodott a helyzet, mert ugyanúgy mint július hónapban sem volt végrehajtás és árverés.

A községi bírói tisztet a városi községi bíróságnál dr. Pálffy Zoltán és vitéz dr. Kiss József városi aljegyzők látták el.

Ha kerékpár, legyen az „ATLASZ“

Részletre és készpénzért olcsón kapható:

Sollész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám

Halálraitelt katona mirigyét használták tel fiatalításra

A halál beállta után vették ki a kivégzett mirigyeit.

Ujvidékről jelentik: Emlékeztetés, hogy a szeptember 7-én reggel kivégzett Hasszán Muftár katonán Uzelac dr. Voronov professzor egykori asszisztense, érdekes kísérletet hajtott végre. Közvetlenül a halál után kiemelte a kivégzettnek a Voronov-féle fiatalítási eljárásához szükséges mirigyeket és azokat kellő preparálás után átültette két idősebb férfibe. Az operáció sikeresen be is fejeződött.

Ujabb híradások szerint Uzelac dr. operációja Európaszerte óriási feltűnést keltett orvosi körökben. A sürgönyök és telefonhívások lömögve árasztják el az orvost. Az ujvidéki Deutsches Volksblatt munkatársa előtt dr. Uzelac a következőkben nyilatkozott az operációról. A mirigyeket rövid operá-

ció után sikeresen átültette.

Az egyik férfi Krivzovsk Pál emigrált orosz volt cári alezredes, 57 éves ember, a másik pedig Vujanic Alexander, 73 éves dokkmunkás. Mindkét beteg kitűnően érzi magát és az operációt könnyen állták ki, pedig más operáció esetleg végzetes lehetett volna rájuk nézve. Uzelac dr. kijelentette, hogy ő maga sem remélte, hogy az operáció ilyen jól sikerült. Kijelentése szerint a betegek öt-hatna pmulva el is hagyhatják a kórházat. Az újságíró kérdésére kijelentette, hogy az operáció eredménye körülbelül egy-két, de legkésőbb másfél hónap múlva fog mutatkozni. A betegek már teljesen jól érzik magukat, lámentegek és nincsenek fájdalmaik.

Négy kilót hizott egy kislány kilencven nap alatt a tejtáplálási kísérletek nyomán

Nemcsak súlyra gyarapodtak a gyermekek, hanem nőttek is a tejkurától. Az idén az ország valamennyi nagyobb városában megrendezik a tejtízóraiztatást.

Budapestről jelentik: A főváros tisztifőorvosi hivatalának irányítása mellett az Országos Tejpropaganda Bizottság januártól áprilisig — 90 napon át — 10 elemi iskolában, a Klotild Szeretetházban, a Protestáns Országos Árvaházban és a Klára Otthonban tejtáplálási kísérletet végzett, melynek során 420 gyermek naponként 3 deciliter tejet és egy zsemlyét kapott s ugyanazon kísérlet ellenőrzésére szolgáló gyermekek csupán zsemlyét kaptak.

A kísérlet eredménye az, hogy a három hónap alatt a tejjel táplált fiugyermekek átlagos súlygyarapodása 1.39 kilogram, a leányoké 1.27 kilogram volt, a tejjel nem táplált, ellenőrző csoportban a súlygyarapodás az előbinek mintegy harmadrészt tette ki. A fehérsastéri elemi iskolában végzett kísérlet eredménye szerint a tejjel táplált fiuknál a test-

súlygyarapodás 2.4 kilogram volt, a tejjel nem tápláltaknál 0.57 kilogram. Az előbinek magassága a kísérlet alatt 3.2 centiméterrel, mellbősége 2.9 centiméterrel emelkedett, míg a tejjel nem tápláltaknál csak 2 centiméterrel emelkedett a magasság, a mellbőség pedig 1.6 centiméterrel. A legnagyobb súlygyarapodás egy fiutanulónál 3.7 kilogram, egy leánytanulónál 4.1 kilogram volt. A kísérlet alatt kiosztottak 11.340 liter tejet.

A budapesti iskolákban a múlt tanévben megszervezett rendszeres tej-tízóraiztatást a most kezdődő iskolai évben is meg fogják szervezni és most már nemcsak Budapesten, hanem az ország nagyobb városai-ban: Szegeden, Debrecenben, Miskolcon, Győrött, Pécsen, Sopronban, Kaposváron is.

A gazdák szerint a mostani alacsony gabonaárak főoka a hitelek elvonása

Budapest, szept. 10. A gabonaértékesítés feldésében szerdán nagyjelentőségű tanácskozás lesz az Országos Mezőgazdasági Kamarában. A kamara vezetősége szükségét érezte annak, hogy a mostani, abnorman alacsony gabonaárak ügyében megbeszélésre hívja össze a közzgazdasági faktorokat, figyelemmel az idei európai és az amerikai termésre, amely lényegesen kisebb a tavalyinál, közzgazdaságilag egyáltalán nem indokoltak a mostani alacsony gabonaárak. Elsősorban a helyzet feltárásával foglalkozik majd a holna-

pi ankét, amelyre meghívást kaptak a tőzsde vezetősége, a gabonakereskedelem és a malomipar, valamint az egyes mezőgazdasági kamarák képviselői.

Az értekezleten, amelynek elnöke Hoyos Miksa gróf, előadójá pedig Marschall Ferenc dr. képviselő lesz, természetesen szóba kerül a gazdahitelek kérdése is. A gazdák szerint a mostani katasztrófálsan alacsony gabonaárak egyik főoka a hitelek elvonása. — úgy a budapesti, mint a vidéki pénzintézetek, mint egy adott jelre ugyszólván minden gazdahitel

folyósítását beszüntették. Ezáltal a gazdaközönség arra kényszerült, hogy terményeit minden áron eladja. Egyébként is az új termelési évad kezdetén szükségük van a gazdáknak a hitelre, amelynek megvonása idézte elő, hogy Magyarország a gabonaárak a világgiaici árak alá estek.

A holnapi értekezleten rá fognak mutatni erre az egészségtelen és súlyos helyzetre és a gazdák hangoztatják majd, hogy az ország legfontosabb problémáimost a gabonaértékesítés, ennek helyes és célszerű megszervezése, mert csak ezáltal remélhető, hogy nálunk: a gabonaárak világgiaici szintre emelkednek. Az értekezleten a súlyos helyzet javítását szolgáló intézkedéseket fogják megvitatni és megfelelő javaslatokat tenni az illetékes tényezők részére.

BETÖRŐ.

AKI „SZEGET SZOKOTT NYELNI“

Budapest, szept. 10. Tegnap reggel egy feltűnően jóméjelenésű fiatalembert vittek be a budapesti főkapitányságra, aki, amint kitért a kocsiból, egyszerre jajgatni kezdett és végigzuhan a főkapitányság udvarának kövezetén. — Kétségbeesetten kiabálta, hogy szegyet nyelt.

Farkas József néven hozták be a fiatalembert. A rendőrtisztviselő szobájában a rendőrtisztviselő felismert, hogy Dávid Jenő az illető, akit már 1927 óta keresnek, 1927-ben, amikor először elfogták Dávidot, habzó szájjal, kinokban feregvre rabkórházba kellett szállítani, mert akkor is azt állította, hogy szegyet nyelt. A rabkórházban nem tudták rajta segíteni, tehát a Rókus-kórházba kísérték. A kórházban megakarták röntgenezni, felkísérték a röntgen-terembe, hol az őrizetnélkül hagyott fiatalembert magára kapott egy orvosi köpenyeg és a legnyugodtabb arccal kilépett a röntgen-terem másik ajtaján. Így sikerült neki eltűnnie.

Dávid mai kihallgatása során kielenc betörést ismert be. Kihallgatása után újra összeesett és jajgatva panaszkolta, hogy három szegyet van a gyomrában. A rendőrségnek ismét át kell kísértetni valamelyik kórházba Dávid Jenőt, hogy megvizsgálják, csakugyan igazat mond-e.

ÉDES A BOSSZU

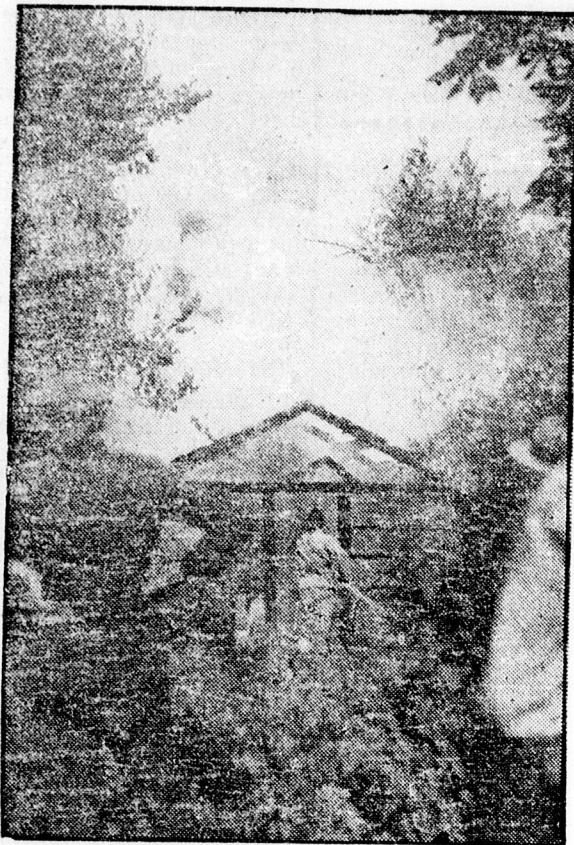
Feldarabolta imádsottja leánykáját az elutasított udvarló

Bukarest, szept. 9. Matriseu állam tanácsos, akinek feltűnően szép felesége van, a télen erélyesen felelősségre vont egy Ramaida nevű gazdag örményt, amiért szerelmi vallomásokkal zaklatta az államtanácsos feleségét. Amikor aztán az örmény egy bukaresti szálló előcsarnokában ismét tolokodón viselkedett, Matriseu areul ütötte és a szálló alkalmazottai is rávetették magukat. Ramaida mindjárt a helyszínen bosszút esküdött a házaspárnak, bosszútól lthegő levelet is írt nekik. Azóta nem történt semmi: néhány nap előtt azonban Matriseucék Milica nevű leánykájá hirtelen eltűnt. A kétségbeesett szülők mindenfelé keresték a kis leányt, aki azonban nem került elő. Tegnap az államtanácsos vászonba varrott csomagot kapott, amelyből szörnyű meglepetésre a leány feldarabolt holtteste került elő. A holttest mellett volt Ramaida cédulája is, ezzel a szöveggel: „Édes a bosszu!“ A rendőrségi nyomozás eddig csak azt tudta megállapítani, hogy Ramaida most három napig Bukaresiben tartózkodott és hogy Bulgáriából jött át a határon.

Leégett egy szabóműhely a Kazinczy-utcában

Kedden délelben a Kazinczy uca 4. szám alatt kigyulladt Lévy Benjámín szabómester raktárhelyisége, amelyben három varrógép és egy ágyneművel telt ágy volt. A tűz oly hirtelen terjedt el a műhelyben, hogy amire a tüzoltókat értesítették, már az egész szoba lángban állott.

A tüzoltóság dr. vitéz Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok vezetésével azonnal kivonult egy autószerrel és elfojtották a tüzet, de ekkorra már a szoba berendezése elhamvadt, úgyhogy semmit sem lehetett megmenteni. A tűz keletkezése ügyében megindult a vizsgálat.

Tűz a Kazinczy-utca 4. szám alatt.

Megválasztották a homokkerti ref. egyházzsoltársági bizottságát

A homokkerti egyházi körzet kedden reggel a rendes istentisztelet után választotta meg körzeti bizottságát az apótlai templomban, melyben nagyszámú jelentek meg az egyházi körzet tagjai.

Megjelentek a templomban dr. Juhász Nagy Sándor egyh. főjegyző, Molnár Ferenc és dr. Ferenczy Gyula lelkesek, dr. Erdős József ügyvéd, presbiter, Nagy József rendőrfőtanácsos és a körzet összes vezető emberei.

A választási eljárást dr. Ferenczy Gyula vezette. Lelkes megnyitó beszéde után a hívek közfelkiáltással, teljes egyhangúsággal a következő tagokat választották be a körzeti bizottságba:

Hivatalból tagok: dr. Erdős József, dr. Erdős Károly, Patay József presbiter, Ecsedi István, Tökés István, Veréb Lajos pópresbiter.

Magából a Homokkertből rendes tagok: Balla Kálmán, Csontos Ignác, Csukás István, Dienes Gyula, Ferge József, Harsányi Gusztáv, Hornyák Lajos, Kerekes Sándor, Korcz Dániel, id. Kövér Gyula, Kulcsár Ferenc, Madarász János, Magyar Lajos, Mezey György, Papp József, Papp Zsigmond, Pócsai Gábor, Siger Dániel, Sövényi Gyula, Szabó Gergely, Szentpéteri Antal, Szell Péter, Szilágyi József, Tóth István, Tóth József, Tömör Miklós, Törös Károly, Ujvári József, Varga Bertalan, Varga Lajos, Gyarmati Józsefné, Hegedűs Jánosné, Kozák Gáborné, Sallay Mihályné, Sipos Juliánna, özv. Szabó Gáborné, dr. Szabó Istvánné, Virágos Józsefné.

Póttagok: Csapó Miklós, Dudás István, Horváth Gábor, Kiss József, Kovács Gábor, Lőrinczi István, Nagy Imre, Nánássy Mihály, Papp Zsigmond, Patay Gyula, Sipos Gábor, Sipos Sándor, Szabó András, Szabó

György, E. Szabó Imre, Szabó József, ifj. Szabó József, Szekerka János, Tóth András, Ujvári Lajos, Zilahy Sámuel, özv. Kapusi Mihályné, Némethy Sándorné, özv. Pataki Jánosné, Pálffy Józsefné, özv. Pomor Sándorné, özv. Seres Istvánné, Szabó Gusztávné, özv. Szabó Istvánné, Zombor Blanka.

Boldogfalvai-kertből rendes tagok: Juhos Benjamin, Kalmár Sándor, Kovács Károly, Nagy József, Vékony Sándor, Lászlófalvi Dávid Nándorné. Póttagok: Bányai Antal, Gáspár Mihály, Papp János, Kiss Jánosné.

Légszergyár és Mikepércsi-utól rendes tagok: Kiss Bálint, Juhász József. Póttag: Bőőr Ferenc.

Barcsay-telepről: Berky János, Bottka Ferenc, Jakab Zsigmond, Soós Sándor.

Kerekes-telepről rendes tagok: Fazekas Gábor, Kiss János, Lovass Bertalan, Papp Péter, özv. Ferenczi Józsefné.

Póttagok: Zágonyi György, Bikfalvi Miklós, Nemes István, özv. Bakó Sámuelné.

Gerébi-telepről: Madarász János, Nagy István.

Vályi Nagy Gusztáv-telepről: Szell Sándor.

Wolaffka-telepről rendes tagok: Sági Gyula, Nagy Sándor.

Póttagok: özv. Szendrei Jánosné, Szalukán Károlyné.

özv. Komárominé József kir. herceg ucca 3.

Ki ismeri a nagyerdei öngyilkos asszonyt

Megírta a „Debreczen“, hogy a Nagyerdőn felakasztotta magát egy ismeretlen, napszámos külsejű, idősebb asszony. A rendőrség széleskörű nyomozást indított az öngyilkos asszony kilétének megállapítása iránt, a nyomozás azonban eddig nem vezetett eredményre. A jelek azonban arra mutatnak, hogy az öngyilkos asszony debreceni, mivel a szerencsétlen

asszony galyakat szedett a Nagyerdőn, már pedig a vidékiek nem szoktak a Nagyerdőre jární galyat szedni.

Lapunkban most leközlöljük az öngyilkos asszony fényképét és felkérjük a közönséget, ha valaki felismeri, jelentkezzen a rendőrség II. emeletén dr. Kubinyi Béla rendőrfogalmazónál.

Az ismeretlen öngyilkos asszony, aki felakasztotta magát a Nagyerdőn.

Almatolvaj diákra löttek a sárospataki almacsöszök

Igen érdekes bűnügy került kedden délelőtt a debreceni itélőtábla Nagy Kálmán tanácsa elé. Két évvel ezelőtt Végardó község határában a sárospataki almacsöszök rálöttek egy diákra, aki az almafák termését dezmálta. Az ügy előzményei a következők:

Moha Károly és Török György sárospataki csöszök 1927 június hó 18-án a Sárospatak és Sátorajauj hely közötti országuton portyáztak. Egyszerre arra lettek figyelmesek, hogy egyik gyümölcsösökertben egy fiú az almafákról almákat tép le. A két csösz minden figyelmeztetés nélkül puskájához kapott és rálőtt a diákra. A fiúnak a lábát surolta a golyó, de nyomban elszaladt.

A két csösz ellen szándékos emberölés büntetének kísérlete miatt indult meg a bünvádi eljárás. Első fokozaton a nyiregházi törvényszék megállapította Moha Károlyt hat hónapi, Török Györgyöt pedig nyolc hónapi börtönrre ítélte.

A bejelentett felebbezések folytán tegnap került ez a bűnügy a debre-

eni itélőtábla elé. A tábla a törvényszék ítéletét megváltoztatta és a csöszöket csupán közszendháborítás vétségében mondvá ki bűnösöknek, fejenként két heti fogházra ítélte őket. A tábla ítélete jogerős.

Weisz kelmelesztő

Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra
alatt festek.

507 Fiat

autó 6 üléses, keveset
használt, újonnan fé-
nyezve, esetleg részlet-
fizetés mellett

eladó

Megtekinthető és éle-
kezni lehet Hungaria
üzemfelszerelési és Art
kereskedelmi Rt-nél
Hunyadi ucca 11.

**legrégebben vezet
hajfestésben, parókakészít-
tésben, árcápolásban, haj-
vágásban és ondolásban.**
Bika-bérház.

A NAP HIREI

40,000 pengő

Olyan magam fajta, pénzt megbecsülő és nehezen kereső ember előtt természetesen olyan súlyos összeg, amit még kimondani se igen merünk minden nap, nemhogy arról lehetne szó, hogy valaha is látunk egy csomóban olyan súlyos összeget. En a magam részéről valahogy úgy vagyok ezzel a nagyszámu pénzzel, hogy szinte el se hiszem 100 százalékos bizonyossággal, hogy ennyi pénz lehet egy embernél. Pedig lenni kell, diktálja a valót a bizonyosság, mert egyik fiatal magyar mágnás egy ültő helyében, alig pár óra alatt, a nekünk oly sokat ártó franciák honában minden további nélkül elkártyázta. Azaz, egykettőre és minden lelkiismeretfurdalás nélkül rávert a súlyos és hihetetlen összegre. Eddig rendbe is volna a dolog, mert ugyan mi közöm hozzá, ha valaki a pénzt beles töltetéknek eszi meg, vagy rágyújt vele? A jelen felfogás szerint semmi közöm sincs az eféléhez. Legutóbb is így mondják és nekem el kell hinnem. El is hiszem, bár belül kétségkívül háborog bennem valami és füstölög a megtévelyedett kedvem, hogy: a kutya nemjőjét ennek a fordított világnak, mikor valami fiatal ur csak úgy egy ültőhelyében elkártyáztik 40.000 pengőt s egy magyar író utolsó pár fillérének bizonytalan romjával, ehhez családot hagyva hátra a Dunába jut, mikor negyvenpengős beiratási díjért a becsületes koldus szerepét kell felvennie egy kisi, magyar diáknak, mikor ruhátlan, éhes magyar fiuknak nincsen belső falatjuk, mikor százan meg százan nem járhatnak iskolába, mert nincs rem pénzük, pedig volna annyi a fejükben, mint annak a kedélyes ifju mágnásnak, ki pár óra alatt sok száz magyar diák könnyű és beiratási költségeit szórja el tékozló kedvvel az ellenségeink között. Mondom, valahogy így füstölög a meggabalyodott kedvem, de vajjon mit érek vele, ki törődik vele s mit adnak a meggabalyodottnak látszó gondolatért. A szívem körül összeszorul valami, az agyam mellett kalapácsütések érik és mérhetetlen indulat ver gyökeret bennem az ellen, ki először megírta ezt az egész tékozló adatát a magyar társadalmi életnek. Mért keverik ezekbe a cifra és nevén nem nevezhető tettekbe a magyar, dolgozó, szegény ember szíve fájdalmát. Mért kergetik keserves döbbenetbe a kinullázott szíveket, kiknek negyven pengő mulna a boldogságuk, életük, reményességük? Ma megint olyan diákkal találkozom, aki egy éve várja már, hogy azt a roppant összeget összehozza, ami egyik vizsgájához kell s eddig nem sikerült: pedig alig több negyven pengőnél... Az ilyen embereknek nem jó tudni adni, hogy a mágnás kerek 40.000 pengőt kártyázott el egy helyben, idegen, citenégs országban a magyar föld termette jövedelméből... Sz. R. I.

x Okl. német-francia szakos, közép iskolai tanárnőnél, eredményes nyelvtanítás, vizsgákra előkészítés, József kir. herceg ucca 41. sz. jobbra.

— A városi nőipariskola fehérenemű felsőruhavarrás és díszmunkák tanítására nyitott tanfolyamán még e hó 15-ig lehet felvételre jelentkezni. — A tanfolyam öt hónapig tart, részvételi díja negyven pengő. Beiratkozhat bármely koru és előképzettségű növendék. Beiratkozni lehet naponta délelőtt 8—12 óráig a nőipariskola igazgatósági irodájában, (Csapó ucca 35. szám, I. emelet, 10 ajtó), ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Véletlenségből mérgezte meg magát
Desberg Dezső bankigazgató

Megírta a „Debreczen“, hogy a Fröhner szállodában luminállal megmérgezte magát Desberg Dezső bankigazgató, aki azonban a luminál bevétele után oly rosszul lett, hogy ki sem lehetett hallgatni, mert eszméletlen állapotban szállították ki a belgyógyászati klinikára.

Desberg Dezső a klinikán jobban lett, úgyhogy ki is lehetett hallgatni. Kihallgatása alkalmával Desberg elmondta, hogy a Takarékoság nyiregyházi fiókjának volt a vezetője, de állásától megvált, mert a Salgótarjáni Vasútnél sokkal jobb elhelyezkedést talált. Debrecenbe magán-

ügyei elintézése végett jött, de itt tartózkodása alatt elköltötte a magával hozott pénzt, azonban a nuzlól kért pénze még nem érkezett meg.

Az öngyilkosságot illetően elmondta Desberg, hogy álmatlanságban szenved és ezért szedett luminál tablettákat. Mivel azonban a luminál tablettákkal nem ért el megfelelő hatást, feloldott állapotban vette be, amely azonban így sokkal nagyobb mértékben hatott, mint ahogy gondolta volna és ezért lett rosszul. Desberg Dezső most már sokkal jobban van és néhány nap múlva már el is hagyhatja a klinikát.

— Uj fényképkiallítást rendez Liener fényképész legújabb felvételeiből. Csapó-u. 1. alatt.

— Debreceni orvosok a pécsi orvoskongresszuson. Eredményes munka és kellemes szórakozások után hétfőn este ért véget az Országos Orvosszövetségnek Pécsen tartott ezidei nagy kongresszusa, amelynek kimagasló eseménye volt a kormány-képviselői miniszter által mesteri szónoklattal előadott beszéd. A magyar orvos — mondotta — nem mosolygott 15 év óta, de azért nagy baj volna, ha leszállana arról a piedesztálról, melyre a társadalom felemelte. Az orvos ma többje a magyar élének, mint valaha, azért gondatlanabban élő magyar orvosokra van szükségünk. A kongresszus tárgyszorozatában igen fontos orvosi és közegészségügyi kérdések kerültek megvitatás alá. A debreceni orvosok főleg a szakosztályi üléseken fejtették ki értékes munkásságukat. — Városunkból résztvettek a kongresszuson: Dr. Belák Sándor egyetemi tanár, dr. Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, dr. Berencsy Zoltán Máv. főorvos, dr. Görgey Márton vármegyei tisztifőorvos, dr. Varga Emil egészségügyi tanácsos, városi tisztiorvos, és dr. Huliray József főorvos. A pécsi rendező bizottság élén dr. Entz Béla egyetemi tanárral, gondnag programot állított össze a résztvevő orvosok és családtagjaik szóra kóztatására. Pécs város közönségének figyelmessége és áldozatkészsége, példán kívül állónak bizonyult. A jövő évi kongresszus székelye Miskolcra lesz.

x Az ARANY BIKÁ ÉTTEREMEN KISS BELA muzsikál.

— Elmarad a vasárnapi nagygyűlés. Jelentettük tegnapi számunkban, hogy szeptember hó 15-ére nagyszabású pártgyűlést tartanak Debrecen polgári pártjai. Mint illetékes helyről most velünk közlik, a nagygyűlés megtartását, közbejött dolgok miatt, későbbi terminusra halasztották.

— Eljegyzés. Vitéz Szabó Gyula őrnagy, a 12. honvédegyalóezred, debreceni zászlóaljának parancsnoka eljegyezte Kincses István mészalkai ref. lelkész leányát, Ilonkát.

x Tornatanfolyam a ref. leánygimnáziumban. Elemi- és középiskolai tanulók, egyetemi hallgatók, hivatalnokok és felnőttek részére. Maár Margit testnevelő tornatanfolyamot tart. Tandij heti 2 órán, havonta 5 pengő. Beiratások naponként délután 4—5-ig a tornatanári szobában.

— Német orvosok Debrecenben. A német orvostörténeti társulat, — mint ismeretes — Budapesten tartja nagygyűlését. A társulat tagjai közül többen, dr. Györy Tibor helyettes államtitkár vezetésével Debrecenbe jönnek, meglátogatni az egyetemet, az orvoskari intézetet és a klinikát. A vendégek szerdán délben 12 órakor érkeznek a gyorsvonattal. Az állomáson Csánky Benjámin rektor és Voderzky József orvoskari dékán fogadják és üdvözlölik a vendégeket, kint lesz az egyetem tanácsa is. Érkezés után ebéd az Arany Bikában, majd délután megtekintik az egyetemet és utána öt órakor visszaútnak Budapestre a vendégek.

— Debrecen szenzációja lesz az a fényképkiallítás, amely pár nap múlva lesz megtekinthető Liener fényképész műtermének kirakataiban.

x A Buick-kocsik új képviselése Debrecenben. Értesülésünk szerint a Buick autómobilok képviselőjét a Debreceni Autóforgalmi Rt., mint a General Motors Corporation autorizált képviselője vette át és a vállalatnak módjában áll a már megjelent 1930-as típusu Buick kocsikra vonatkozólag felvilágosítással szolgálni.

x Tankönyvét az összes iskolák részére beszerezheti a Csáthy-féle könyvkereskedésben, a Nagytemplom mellett. Használt tankönyveket féláron vásárolhat. Kiszolgálás köztisztviselői kultúrkölcson utalványokra is.

Milyen idő volt
és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti szeptember 10-én: Időjárásunkban a javulás az elmúlt 24 óra alatt is folytatódott. A hőmérsékletben jelentkezett ez a javulás első sorban; az elmúlt éjszakai minimum már jóval 10 C. fölé maradt s nappal a legmagasabb hőmérséklet is jóval a tegnapi fölé emelkedett. — A mai maximum 28.2 C., 4.2 C. fokkal magasabb a tegnapiénál.

A nyugatról jövő beáramlások egymást követik területünkön.

A mai nap lejátszódott folyamatot elég élénk délnyugati légáramlás vezette be, amely a délelőtti órákban már nyugatira változott. A nyugatról beáramló légtömegek előretörése még mindig folyamatban van. Az esti órákban nagyobb felhősödés is indult meg.

Kissé felhősebb idő várható, a hőmérséklet lényegtelen változásával.

A KÖZÖNSÉG JÓSZIVÜSÉGE
LEHETŐVÉ TETTE A KIS
GIMNAZISTA BEIRAKOZÁSÁT.

A napokban indítottunk akciót Tóth András szegénysorsu gimnazista érdekében, aki nem tudta megfizetni a beiratási költségeket és így egy esztendővel veszített volna el, ha a „Debreczen“ fel nem hívja a jószívu embereket, akik aztán adományaikkal hozzásegítettek a beiratási költségekhez. Tegnap este aztán boldog, mosolygó arccal jelent meg a szerkesztőségben, hogy írjuk meg köszönetét azoknak a jószívu emberekkel szemben, akik lehetővé tették, hogy megint iskolába járhat, tanulhat. S kész örömmel köszönjük meg a kis, boldogszívu diák nevében az adományokat, — egyben felkérjük azokat, kik még szántak erre a nemes célra valamit, juttassák el a szerkesztőségbe, hogy kedvezményes tandíját is ki tudja fizetni.

— A Katholikus Legényegylet gyűlése. Ma este nyolc órakor tartja ebben a szezonban első összejövetelét a Katholikus Legényegylet, a Kath. Otthonban, Kandia ucca 17. sz. alatt. A vezetőség kéri a tagok teljes számban való megjelenését.

— Kísérje figyelemmel a napokban kiállításra kerülő legújabb fényképeket Liener műtermének kirakataiban.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Kerecsi Ferenc, földmives, I. Erzsébet. Borbély Gábor honvéd, leány Irén. Horváth Zoltán zenész, leány Emma. Kegyes István napszámos, leány Klára. Barta Lajos földmives, leány Eszter. Faragó János földmives, leány Irén. Burkus István csendőr th., fiú István. Belanszki János lakatos, leány Gizella. Földi János földmives, leány Júlia. Papp Lajos földmives, leány Zsófia. Forgács József cipészegéd, leány Eva. Vidéki János mozdonyvezető f. Zoltán Kiss József napszámos, fiú András. Kiss Zsigmond földmives, fiú Jenő.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Huzly Lujza rk. 87 éves, Szent A. ucca 35. szám. — Takács József ref. 43 éves, Sátorajaujhely. — Kiss Róza ref. 2 hónapos. — Kürmös Gyula gk. 8 napos, Pesti ucca 4. szám. — Szabó Dávid rk. 25 éves, Lorántffy ucca 21. Harsányi Mátás ref. 64 éves, Dobó u. 1. szám.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lido (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópusi flórájú kert közepén. Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel. — Több tagu családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok. Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kifűző magyar-francia konyha. Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Sirt az anyám

Anyámhoz kergetett megint az élet,
Fiatal fővel oly fáradt vagyok.
Egyetlen üdvöm: ha arcába nézek
S áhítattal ráborulhatok.
Ő simogatja a hajam lazán
És sir, sir az anyám....

En esőket nyomok drága kezére
És rászorítom zúgó, bus fejem....
S lelkemre száll a csend, meg-
nyugvó béke.
S eldudogom, akár a rossz gyerek:
Anyám.... én.... jó leszek.

A homlokár amely redőket véstek
Az évek és a sötét bánatok
S mit más átélnek: sok-sok boldog-
ságot.

Arról ő nem is álmodozhatott.
Fejem még mindig a kezén pihen
És gondolatban összeolvadunk.
Anyám meg én, így szív a szívem:
A fájdalom szent szobra vagyunk!
Kutas-puszta, 1929 augusztus.

KUTASSY KATÓ.

.....
— A fő és leányiparostanonciskolá-
ban még mindig sokan vannak az is-
kolakötelezetek közül, akik nem je-
lenkeztek és nem íratkoztak be. —
Nyomatékosan figyelmeztetem ismét-
ten az érdekl. tanonctartó iparosokat
hogy iskolaköteles tanoncaikat hala-
dékitalanul irassák be, mert a beírás
elmúlását igazolni nem lehet, még
a tanonc betegségével sem. Különben
az iskola kénytelen a mászlátók ellen
a kihágási eljárást megindítani, ami
nemesak az iskolára, de a munká-
adóra is sok kellemetlenséggel jár. Az
iskola pontosan nyilvántartja az is-
kolakötelezeteket s a mászlátók ellen
köteleesszerűen meg kell indítani a
büntető eljárást. Ipariskola igazgató-
sága.

x Egy pengő hatvanért 4 és félx6-os
fényképezőgépet vehet a Berzéki foto-
börzén és ingyen tanítják meg fény-
képezni.

— A felrobbant petroleum-lámpa
halálraégetett egy nyírbalkányi
asszonyt. Hétfőn délelőtt borzalmasan
összeégett az asszonyt szállítottak be a
debreceni sebészeti klinikára. Az il-
letőt Balázs József nyírbalkányi föld-
műves hozta be Debrecenbe Nyírbalká-
nyról. Balázs József a klinikán elő-
adta, hogy az asszony a felesége. —
Vasárnap este Balázsék vendégeket
vártak s az asszony a lámpákat meg-
töltötte petroleummal. Majd a lámpát
megakartta gyújtani. Fel is gyújtott
egy gyufaszálat s azt amikor a lámpa
ellé tartotta a lámpa felrobbant s ru-
hájára ömlött a petroleum, melytől az
asszony ruhája lobogva égni kezdett.
A szerencsétlen asszony ahelyett hogy
egy pokrócot kapott volna magára, ki-
szaladt az udvarra, ahol összeégett.
Mire pedig férje segíthetett volna bor-
zalmas égési sebeiben elvesztette esz-
méletét. Azonnal orvost hívtak Balázs-
néhoz, aki elsősegélyben részesítette
és beküldte első és másodlagos égési
sérüléseivel a debreceni sebészeti
klinikára. Gondos ápolás alá vették az
asszonyt, aki sérüléseibe hétfőn éjjel
belehalt. Halálát bejelentették a deb-
receni rendőrségnek. A bejelentés
alapján a rendőrség ártit a balkányi
csendőrségnek, hogy ebben az ügyben
a nyomozást indítsák meg. A debre-
ceni kir. ügyészség indítványára a viz-
sgálóbíró elrendelte Balázs Józsefné
holttestének felboncolását, mely ma
délután lesz a bonctani intézetben.

A vonatból dobták ki a Nagy- cserén talált csecsemőt

Megírta a „Debreczen“, hogy az
elmúlt napokban a nagycseréi
vasuti őrház öre a sinek mentén
egy csecsemő holttestére bukkant.
A nyomozás első stádiumában egy
csereji tejkihordó leányt gyanúsí-
tottak a gyermekgyilkossággal, a
leány azonban igazolta, hogy ő
teljesen ártatlan.

A vizsgálóbíró utasítására a tör-
vénszéki orvostani intézetben a
csecsemő hulláját felboncolták és

ennek eredményét egybevetve a
vizsgálat eddig adataival, megál-
lapítást nyert, hogy az ujszülött
csecsemőt a vonat ablakából dob-
ták ki, minden valószínűség sze-
rint a vonatban bekövetkezett szü-
lés után néhány pillanattal. A
vizsgálat most a vasuti alkalmaz-
ottak előadása nyomán igyekszik
megállapítani a bestiális anya ki-
létét.

x Leányintézetek közelében, vidéki
leánykakat, teljes ellátásra elfogad
úricsalád. — Német nyelvtanítás, zong-
gora, kifogástalan nevelés. Cím a ki-
adóban.

x Tankönyveket Antalfy József
cégnél már most beszerezheti. Ujon-
nan vagy ócskán. Író és rajzszerek-
ből is legnagyobb a választék. —
Antalfy könyvkereskedés Szentanna
és Varga uca sarok. Telefon 612.

x Az ARANY BIKÁ ötteremben
KISS BÉLA muzsikál.

— A Mansz. berettyószentmártoni
kosárfonó telepén kitűnő és olcsó
bútorok készülnek. A berettyóújfalui
Mansznak Berettyószentmártonban
kosárfonó telepe van, ahol évek óta
készülnek az izléses kivitelű és leg-
jobb minőségű bútorok. A kosárfonó
és bútorkészítő üzem Kántor Károly-
né vezetésével eredményesen működik
és nagy fejlődésnek indult. Ujabbán a
kosárfonó üzem bútorai és egyéb
készítményei iránt nemesak Bihar-
megyében, hanem a szomszédos vár-
megyékben és városokban is érde-
klődnek és különösen Debreczenben
találnak piacra a berettyószent-
mártoni Mansz. árúit. Ezek a készit-
mények fölveszik a versenyt bármely
hasonló üzem bútoraival is, sőt a be-
rettyószentmártoni kosárfonó üzem
gyártmányai már olyan jó hírnévnek
örvendenek, hogy a kereslet állan-
dóan emelkedik. Debreczenben is sok
helyen találkozunk már a berettyó-
szentmártoni Mansz. árúival és min-
denütt a legnagyobb megelégedéssel
fogadják ennek a kosárfonó üzemnek
a készítményeit. Most, amikor a ma-
gyar iparpártolás érdekében az ed-
digeknél is talán sikeresebbnek mu-
tatókozó mozgalom indult meg a be-
rettyószentmártoni Mansz. készit-
ményei is fokozottab figyelmet és pár-
toltást érdemelnek. Debreczen magyar-
iparpártoló közönségét tehát felhívjuk
arra keresse fel minél tömegesebben
megrendelésével a berettyószentmár-
toni kosárfonó üzemet, ha kitűnő mi-
nőségű és olcsó árúira van szüksége.

x Cserépkályhák átrakását, tisztí-
tását a legolcsóbban vállalom, a
Krisch-cég 6 évig volt szerelője, Mik-
lós ucca 41. szám, Kalló István.

— Megkezdődtek a hivatalos órák
a IX. cserkészkerületnél. A Magyar
Cserkészszövetség IX. kerülete (Deb-
reczen), hivatalos működését e héten
újól megkezdte. Ezúton hívja fel a
csapatok, parancsnokok, tiszték és
cserkészek figyelmét, hogy bármilyen
hivatalos ügy elintézése végett, hétfőn
és szombaton, 3—5 óráig jelenjenek
meg a kerület hivatalos helyiségében,
ref. főgimnázium I. emelet 9. ajtó.
Fontos ügyben lakásukon felkeres-
hetők Török Tibor leánygimnáziumi
tanár, főtitkár, Burgundia ucca 17. sz.
Mezey Béla vezetőtisz, vallásosnár,
Kálvintér 11. szám és Rábold Gábor
bölcseztanár, Poroszlay út 29.
szám.

— Két kosár almáért egyhónapi
fogház. A múlt év őszén történt, hogy
Lencsés István nyugalmazott pénzügy
igazgató feljelentést tett a nyiregyházi
rendőrségen, hogy 25 métermázsza
almáját ellopták. A megindult nyomoz-
ás során a gyanu Szarka Károly nap-
számosra terelődött, aki be is vallotta,
hogy a pénzügyigazgató almatermésé-
ből két kosárral elvitt és az almát
Kálmánchelyi ellen pedig orgazda-
ta. Emiatt azután Szarka ellen lopás,
Kálmánchelyi ellen pedig orgazda-
ság miatt indult meg a bünvádi el-
járás. A nyiregyházi törvényszék ezért
Szarkát öthónapi fogházzal sújtotta,
Kálmánchelyit azonban felmentette az
ellene emelt vád alól. A debreceni
ítélőtábla tegnapi tárgyalásán Szarka
büntetését egyhónapi fogházra szál-
lította le, Kálmánchelyi felmentését
pedig helybenhagyta.

x Hol szerezheti be legelőnyöseb-
ben iskolakönyveit? Használt, kifog-
ástalan állapotban, az összes iskolák
részére, legújabb kiadásokban cseré-
ni lehet Belvárosi antiárium, —
Kossuth ucca 15 szám

Bikszád Gyógyfürdő

a hurutosok Mekkája, gyomorhajosok és légző-
szervek speciális gyógyhelye!

Augusztus 21-től 30 százalék árengedmény, a román vasutakon 25 százalék
kedvezmény. Román vízum 7 pengő (50 százalék)

Ivókúra. Inhalatórium. Hidevízkúra. Strandfürdő. Állandó fürdőorvos. Napi
penzió 240 leltől. Felvilágosítást nyújt a früdőigazgatóság Baia-Bicsad és

kirendeltségünk Debrecen, Péterfia-u. 42. sz. Telefon 547

Bikszádi gyógyforrásvíz gyomorfájás, nehéz
emésztés és gyomorfégés ellen a legjobb!

Osszel legszebb a Magas Tátra.

Tátrafüred

Stary Smokovec.
1020 m. magasságban
Grand Hotel. Tátra-Szanatorium.
Kiváló őszi kurák. Elsőrangú diétás
konyha. — Tüdőbajosok kizárva.
Mindennemű belbetegeknek, különösen
idegkimerültségnek, ideges állapotoknak
anyagcsere-bántalmaknak, Basedow-nál
rekonvaleszcianál és mindazon ese-
teknél, melyekben egy általános erősö-
dés, idegedzés szükséges, kitűnő ered-
mények. Minden modern kényelem, na-
gyon méltányos árak. Egész évi üzem.
Felvilágosítással szolgálunk:
Fürdőigazgatóság: Stary Smokovec
dr. Adorján László, Menejegyiroda
Budapest, Vigadó, Eisner Gyula, Buda-
pest, Andrassy-ut 37.

Csak egy mosolyt

Csillagászat.

— Papa, lehet, hogy a holdban
lagnak emberek?
— Ki van zárva. Hová mennének
holdfogyatkozáskor?

Estély után.

— Mit szólni férjecsém: Smith,
aki mellettem ült, azt mondta, hogy
isteni nő vagyok.
— Ne higgy neki. A vacsorára is
azt mondta, hogy isteni, pedig tud-
juk jól, hogy ehetetlen volt.

— Pár napon belül elkészül
Liener fényképésznők őszi fény-
képkiallítása.

— A napokban szenzációs új ki-
rakat látható Liener fényképés-
szüknél, Csapó-u. 1. alatt.

x Szülők figyelmébe. Tankönyvek
új és használt állapotban az összes fiú
és leányiskolák részére kaphatók. —
Régi tankönyveit becserelem. Bőha:
könyvkereskedése, Bika-szálló mellett

x Zongorák, pianóink, használtak
újak és mindenféle hangszerárak
legelőnyösebben beszerezhetők —
Szendró Sándor, Batthyány ucca 22
szám.

x Párisról, Velencéről, a mondain-
élet ezer érdekességéről közöl nagy-
szerű, színes riportokat a Magyar Ma-
gazin szeptember 1-i száma, amely új
korszakot jelöl ennek a közkedveit,
illusztrált lapnak történetében. Pásztor
Árpád eredeti felvételekkel illusztrált
japán cikke, Erdődy Mihály kacagta-
tó novellája, szórakoztató képsorozat,
a legkiválóbb magyar festőművészek
és modelljeik életéről, humoros fel-
jegyzések a cigarettázó nőkről és a
pizsamadivatról, továbbá rengeteg rajz
fénykép teszi változatossá és feledhe-
tetlenné az új számot. Külön érdek-
ség a lap Aktuális Magazin című mel-
léklete, amely 16 oldalnyi terjedele-
ben tájékoztatja a közönséget Buda-
pest és a nagyvilág legfrissebb színvonal-
társadalmi és mozi és sporteseményei-
ről. Ára: 1 P. Mindenütt kapható. —
Mutatványszámot díjtalanul küld a
kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget u.
28. szám.

Házhelyek

dohánygyárral szemben, 36 havi
részletre eladó. Erdeklődni:
Dr. Ratkóczy, Zöldfa ucca 8.
Telefon: 7-47.

Különleges és
egyszerű

BUTOROK

jótállással részletre leg-
előnyösebben

Faiparnál

Király ucca 4. szám
Ugyeljünk a címre.

Gyászrovat

Mike István, nyug. főmozdonyfelügyelő meghalt. — Tegnap reggel meghalt Mike István, nyug. főmozdonyfelügyelő. Mike István széles körben ismert férfit volt. Nyugdíjba vonulása után sem tudott munka nélkül élni és kibérelte a Kossuth uca sarkán levő hirlapelárú-sító pavillont és ott folytatott tevékenységet. Tagja volt több társadalmi körnek és általában igen tevékeny életet élt. A halál hirtelen ragadta el és még az utolsó napokban is dolgozott. Temetése folyó hó 12-én délután fél 4 órakor lesz, a kath. temető kápolnájából. A gyászoló család a következő gyászjelentést bocsájtotta ki: Fájdalommal, de Isten akaratában való megnyugvással tudatják, hogy a szeretett jó férj, és apa: Mike István, nyug. állami főmozdonyfelügyelő, folyó hó 10-én reggel, életének 66. évében, váratlanul elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután fél 4 órakor lesz, a rom. kath. temető kápolnájából. — (Gyászjelentés helyett.) A gyászoló család.

Bihary József, a városi szeszüzlet főkönyvelője, élete 63. évében, rövid szenvedés után meghalt. Bihary József igen derék ember volt, ki egész életét munkában töltötte és családjának szentelte. Hosszabb időn át volt a városi szeszüzlet főkönyvelője és ilyen minőségben szorgalmas tevékenységet fejtett ki. Temetése folyó hó 12-én délután 5 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint, a Szent Anna ucai temető kápolnájából. A temetést a „Kegyelet” tem. int. rendezi.

Lindenberger apostoli kormányzó temette el Huzly Lujzát. Tegnap irtuk meg, hogy a debreceni társadalmi életnek egykor igen előkelő tagja hunyt el Huzly Lujza személyében, akit aztán tegnap délután 3 órakor temettek el a Szent Anna ucai temető kápolnájából. A temetésen nem nagy, de előkelő gyászoló közönség vett részt és a temetési szertartást maga dr. Lindenberger János apostoli kormányzó végezte. — Huzly Lujzával egyik nagy szerepet vívó élet tünt el Debrecen életéből.

Hersányi Mátyás, nyug. csendőrtiszt helyettes, életének 64-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután fél 5 órakor lesz, az Árpád téri templomból, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth ucai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Lőrincz György, nyug. csendőrtiszt helyettes, életének 48-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután 11 órakor lesz, az Ótmalom uca 7-ik számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth ucai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Rácz Juliánna élt 8 évet. Temetése folyó hó 11-én délután 3 órakor lesz, Debrecenből Hadháza szállítva, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, az ottani sírkertbe. A szállítást Fehértói tem. vállalata rendezi.

Tóth Janika, életének 15. havában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én délután 5 órakor lesz, a Kossuth ucai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Végh János élt 30 évet. Temetése folyó hó 12-én délután 3 órakor lesz a Lorántffy uca 2. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Szent Anna ucai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Debreczeni Kálmán Ferenc 2 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én délután 11 órakor lesz a Kishegyesi út 38. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan ucai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. intézet rendezi.

Rédei Károly, életének 16. évében elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután 3 órakor lesz, a Szent Anna ucai temetőben levő kápolnából, a rom. kath. egyház szertartása sze-

rint tartandó beszéltetés után, a Szent Anna ucai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Fehér Lilla, életének 5-ik havában meghalt. Temetése folyó hó 11. napján délután 4 órakor lesz, a Hatvan ucai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. váll. rendezi.

Lengyel Jolánka, életének 2. hetében meghalt. Temetése folyó hó 11. napján délután 10 órakor lesz, Bol-

dog kert, Lovász uca 8. sz. gyász-háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad ucai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Tarsa tem. váll. rendezi.

Kádár Pistuka élt 9 hónapot. Temetése folyó hó 12-én délután 3 órakor lesz, a Bozzai telep, Uj uca 24. számú háztól, a gör. kath. egyház szertartása szerint beszéltetés után a Szent Anna ucai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet” tem. int. rendezi.

Görgy István képviselő autóbalesete a Felvidéken

A felborult autó agyonnyomta Péchy földbírtokos fiát.

Súlyos autókatasztrófa történt a múlt héten megszállott Felvidéken. Az autóbaleset csütörtökön délután 11 órakor történt a Szepesváralja és Pranyiszko között, az országút egyik éles kanyarulatánál, ahol az éles forduló következtében az autó, melyben Péchy Elek földbírtokos s fia, Görgy István országgyűlési képviselő és felesége, továbbá Kőszeghy Iván földbírtokos és neje foglaltak helyet, neki vágódott az egyik kilométerjelző könek, felborult és útsai széles ívben zuhantak ki az országút porába.

A felborult autó

Péchy Elek földbírtokos fiát maga alá temette és a fiatal ember rövid kómából után még a helyszínen kinszenvedett.

Péchy Elek koponyatörést és súlyos zúzódásokat, míg Görgy István és felesége kulcsonttörést szenvedtek.

Kőszeghy Ivánné pedig a fején sérült meg erősebben, azonkívül kisebb zúzódások érték.

A halálos kimenetelű katasztrófa sérültjeit egy arra haladó autó vette fel és a közeli krompachyi kórházba szállította, ahol dr. Hanek főorvos vette a sebesülteket ápolás alá. A gondos kórházi ápolás folytán pár nap alatt annyira javult a sebesültek állapota, hogy Péchy Elek földbírtokos tegnap már elhagyhatta a kórházat, Görgy István és felesége pedig párnap múlva szintén felépülnek sérüléseikből. Ugyancsak a gyógyulás útján van Kőszeghy Iván is.

A cseh hatóságok nyomozást indítottak a halálos kimenetelű autókatasztrófa ügyében, hogy megállapítsák, kit terhel azért a felelősség, ez a nyomzás azonban egyelőre még nem derített világosságot a katasztrófa körülményeire.

Könyörgő istentiszteleten kérik esőt Franciaországban. Párisból táviratozzák: Franciaország területén nagy szárazság uralkodik. A hőmérséklet tegnap átlagosan 30 fok volt. A maximum Cleremontban 34 fokot mutatott. Párisban a hőmérséklet a délutáni órákban 29 fok volt. Bretagneban a vannesi érsek feljogosította a papságot arra, hogy könyörgő istentiszteletet tartsanak esőért. Morbian városban nyilvános körmenetet rendeztek az eső érdekében.

E hó végén megkezdődik az őszi eszperantó nyelvtanfolyam. Lapunk egyik előző számában hírt adtunk arról, hogy az Országos Eszperantó Egyesület debreceni helycsoportja őszi eszperantó tanfolyam rendezését tervezi, hogy kielégítse azt a meleg érdeklődést, amely városunkban az eszperantó ügye iránt megnyilvánul. Előzetes híradásunkra is sokan jelentkeztek felvételre a helycsoport vezetőjénél. Az egyesület elnöksége annak közlését kérte, hogy a mai nappal hivatalosan megnyitja a tanfolyamra való felvételt. A tanfolyam legfeljebb két hónapig (8 hétig) fog tartani, — mely idő bőven elég arra, hogy kényelmesen elsajátíthassák a hallgatók ezt az egyszerű világnyelvet. A tanfolyamon résztvevők tandíjat nem fizetnek, csupán a kész kiadások fedezéséhez kell, egészen minimális összeggel kell hozzájárulniok. — Jelentkezéseket e hó 18-ig fogadnak el. — Beiratkozások eszközölhetők Mátyás József gör. kath. tanítónál, (Vigkedvő Mihály uca 4. szám, az udvarban) aki a délutáni és az esti órákban szívesen ad felvilágosítást a felvételre jelentkezőknek. A tanfolyam kezdetének időpontját és helyét kellő időben jelezni fogjuk.

Kerékpáron a halálba. Karcagról jelentik: Mátyus István 70 éves karcagi lakos, szeptember hó 7-én reggel kerékpáron indult a városba s amint hazafelé tartott a Gimnázium uccánál holtan esett le a kerékpárjáról. Gyorsan megjelentek a mentők, s közeli lakására vitték Mátyus Sándor temető Mínt az orvosi vizsgálat megállapította, az idős embert szívszélhűdés érte. A tisztas öreg iparos váratlan halála mély és őszinte részvétet keltett.

Fejbevégték a sógorát egy vasbottal. Rekasai András 45 éves, Nagy József uca 3. szám alatti lakos vitába kezdett a sógorával. A sógor azonban nem elégedett meg a szóbeli argumentumokkal, hanem egy vasbottal alaposan fejbevégték Rekasit, aki felkereste a mentőket. A mentők első segélyben részesítették a véresfejű embert, — majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol átkötözték, onnan pedig visszaszállították és a sérült saját lábán ment haza a lakására.

A bodai erdő haramiái. Hajdú-böszörményből jelentik: A bodai erdőben és körülötte vakmerő rablók garázdálkodnak s tartják rettegésben a járókelőket. Fényes nappal is kifosztották az embereket. A múlt hónapban Karap Géza mérnök két leányától rabolták el pénzüket s azóta ez többször megismétlődött s legutóbb egy diáktól akarták a biciklit elvenni. A csendőrség erőlyesen nyomoz a garázdálkodók után. Egy embert letartóztattak, de mivel igazolta magát, szabadon bocsájtották. Most két olyan bodai embert vettek őrizetbe, akiknél fegyvert is találtak s nem alaptalan gyanú merült fel ellenük.

EXHUMÁLJÁK A PALESZTINAI ZAVARGÁSOK ÁLDÓZATAIT.

London, szept. 10. A palesztinai főrabbinak a fődelegátushoz intézett előterjesztése következtében a hebroni zavargások 64 áldozatát exhumálják. — Egy repülőgép és egy torpedóromboló Japánból Ciprusba távozott, ezt igen megnyugtatónak tartják.

UJABB FORDULAT SCHAFFNER KITTY MEGGYILKOLÁSA ÜGYÉBEN.

Bécs, szept. 10. Schaffner Kitty meggyilkolásának ügyében újabb szenzációs fordulat állott be. — Bauer Gusztáv kiadatása tudvalevően már hetek óta küszöbön állott és a bécsi közvélemény már türelmetlenül sürgette a kiadást. Ezzel szemben az utóbbi napokban a kiadási eljárás elintézésében feltűnő késedelem állott be.

A „Stunde” értesülése szerint ez a késedelem arra vezethető vissza, hogy az államügyészség két nappal ezelőtt letartóztatta Bauer Gusztáv egyik közeli rokonát, akinek nevét a nyomozás érdekében egyelőre még titokban tartják. — Ezt a rokont titokban azzal gyanúsítják, hogy Bauerrel egyetértésben segített neki, hogy eltussolja a bünessélekmény nyomait.

A kocsmal hiteltelenség kiterjesztése tavaly hozott új bortörvény teljes egészében megtiltja a kocsmai hitellezést. Ennek folytán a bíróság a kocsmal hitelt a felperes javára nem ítéli meg. Egy szakmai szakértővel megállapította, hogy az új bortörvény nemcsak a vendéglőkre és kocsmaakra, hanem azokra a kereskedésekre is alkalmazandó, amelyek szeszitaloknak kismértékben való eladására joggal bírnak. Ebből az következik, hogy zárt palackokban levő szeszitalt sem szabad ezután hitellel árúsítani.

Utonállók az országúton. Köhn Ferenc pékmester a napokban egylovassal Debrecenbe igyekezett, amint a Bocska-kerthez ért, egy bökönyiekből álló társasággal találkozott, akik cigarettát kértek tőle békés hangon, Köhn megtagadta, mire szidalmazni kezdték és a pénzt követelték, sőt két férfi kést rántott elő, úgy akarta pénze átadására kényszeríteni Köhnt. Közben egy szekér tünt fel az úton, mire a bökönyiek megfutottak és a halálra rémült Köhn megszabadult nem éppen kellemes helyzetéből. A tettesek ellen rablás büntetése kísérlete miatt eljárás indult.

Egy nagyon nagy nyomorban levő, Erdélyből menekült intelligens asszony elhelyezkedést keres. Elmenne valamilyen bizalmi állásba, házvezetőnőnek, vagy esetleg ápolónőnek, gondozónőnek. Kéri a jó embereket, segítsenek rajta, hétfőn, — miután nincs pénze házbérré, már a ilakásából is kiteszik és nem tud hová menni. Egyetlen gyermeke van, akit nem tud tovább neveltetni. Az illető asszony kéri azt az erdélyi úriembert, aki címét egy levélben közölje vele, de a levél elkallódott, hogy címét szíveskedjék e lap szerkesztőségében leadni. — Az asszony kéri a jó embereket, akik munkát tudnának neki adni, közöljék címüket e lap kiadójában.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

U. Kováts Terus a Budapesti Belvárosi Színházban. Mint legutóbb megírtuk, U. Kováts Terus igen előnyös feltételek mellett szerződött el a Budapesti Belvárosi Színházhoz és ott első bemutatóra a Karinthy Frigyes és Lengyel Menyhért új darabjában kapott szerepet. Ez a darab a Földnélküli János, miről most írunk a fővárosi lapok és a darabmal kapcsolatosan a legnagyobb elismeréssel emlékeznek meg U. Kováts Terus kivételes művészetéről s így egyszerre meghódította nemesak a közönséget, de a színházi illetékes köröket is. Mint érdekességet írjuk, hogy nem énekes szerepben aratta első fővárosi sikereit U. Kováts Terus, hanem prózai szerepben. Őszintén örvendünk mi is U. Kováts Terus első sikereinek, melyeknek bizonyára egész sorozatát hozza meg az idei színi szezon.

Meteorban szerdán: Zoro és Huruval: „A két alkoholista” 10 felvonásban. És a kísérő műsor. Előadások 7 és 9 órakor.

Mozgásházak műsorai.

Vigszínház:

Szerda, esütörtök. Szept. 11 és 12. Két előadás! Egy előadásban! **SALTO MORTALE.**

Társadalmi dráma, az artista életéből, 8 felvonásban.

Főszereplők:

Werner Pittschau, Verebes Ernő, Harry Hardt és Zolt, a törpék királya.

Megelőzi:

A MULATO LEANYAI.

Társadalmi életkép, 8 vidám felvonásban.

Főszereplők:

Matt Moore és Alice Day. Jún: Zoro és Huru legújabb filmje: „A Dzsungelben”.

Uránia:

Szerda, esütörtök. Szept. 11 és 12. Kizárólag csak felnőtteknek!

Schnitzler Arthur világhírű regényének filmváltozata:

ELZA KISASSZONY.

Társadalmi dráma 9 felvonásban.

Cím szerepben: Elisabeth Bergner.

Főszereplők: Albert Steinrück, Adele Sandrock, Albert Bassermann.

Megelőzi:

A VÖRÖS TIGRIS.

Érdekesítő kalandok, 7 felv.

Fő szerepben: Patsy Ruth Miller.

Jönnek, péntek. Vigszínházban: Csak felnőtteknek! Urbancow, a híres orosz író világhírű drámája: „Vera Mirzova” (A megcsalt asszony.)

Maria Jacobini, Warwick Ward, Temáry Elza és Jean Angelo. Urániában: „Don Carlos”. (Két rész egy előadásban.) Conrad Veidt, Dagny Servasz. Megelőzi: „Biztosítás hűtlenség ellen”.

Vera Reynold-dal.

NYILT-TÉR

Válaszom a Háztulajdonosok Egyesületének.

A „Debreczen” f. hó 8-án megjelent számában Biró Sándor ur aláírásával megjelent nyílttéri közleményre válaszul a következő:

Az e hóban megtartandó közgyűlésen fogjuk Biró uréknak válaszukat megadni, addig csak dolgozzanak tovább türelemmel.

A Debreceni Lakók Szövetsége Előkezesítő Bizottsága nevében: **Dr Benesik Zoltán**

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Megint olcsóbb a buza és a rozs

Tegnap a terménytőzsdén hivatalosan mintegy 70 vagon buza cserélt gazdát és a kötéseket 20 fillérrel olcsóbb áron bonyolították le.

Rozsnál nagyobb az áresés, amint hogy az utolsó napokban a javulás kapcsán a rozs mindig jobban emelkedett a búzánál. Hivatalosan 20 vagon rozs cserélt gazdát és az árát 30 fillérrel leszállították. A kötések 16.60—16.70 pengős áron jöttek létre pesti paritásban.

A takarmánypiacon a tengeri olcsóbodása folytatódott és az árát 25 fillérrel leszállították. Elkelt egy tétel tengeri 20.75 pengőért pesti paritásban. Zabból 7 vagonos forgalmat bonyolítottak le 13.05—13.75 pengős áron, az árát hivatalosan 25 fillérrel felemelték.

A liszt piacon is megváltoztatta a hangulatot a buzaárak gyengülése. A piac kedvetlen, tegnap még az áremelés gondolatával foglalkoztak a malomok, ma azonban a régi árakból még engedelményeket is adnának.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki új 77 kg-os 22.15—22.35, 78 kg-os 22.40—22.60, 79

kg-os 22.65—22.85, 80 kg-os 22.95—23.25, felsőtiszai 77 kg-os 21.75—21.95, 78 kg-os 21.95—22.15, 79 kg-os 22.15—22.35, 80 kg-os 22.25—22.45, fejemegyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77 kg-os 21.60—21.80, 78 kg-os 21.80—22.00, 79 kg-os 22.00—22.20, 80 kg-os 22.10—22.30.

Rozs pestvidéki 16.60—16.75, más 16.60—16.70, sörárpa 21.00—23.30, egyéb 19.00—20.50, takarmányárpa 15.75—16.25, Ia 16.75—17.25, köles 13.50—14.00, zab új 13.50—13.75, Ia új 15.50—16.00, tengeri 21.00—21.75, repce 48.00—50.00, korpa 12.00—12.25.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:

Buza októberre 22.83, 22.70, 22.68, 22.65, 22.63, zárlat 22.63—22.64, márciusra 25.20, 25.06, 25.04, 25.02, 25.03, 25.01, zárlat 25.01—25.02.

Rozs októberre 17.98, 17.95, 17.97, 17.76, zárlat 17.68—17.70, márciusra 20.30, 20.15, 20.10, 20.05, 20.07, 20.00, zárlat 19.98—20.00.

Tengeri májusra 18.10, 18.06, 18.04, 18.02, 18.01, 18.00, 18.04, 18.00, 18.05, zárlat 18.02—18.63.

Hajdúvármegyében 81 ezer kiszántott terület után 3 millió 241 ezer pengő fagykárkölcsön áll rendelkezésre

A szemes termények iránt kereslet a lig nyilvánul meg, az ára pedig csökken. — Kabán 1500 kat. hold birtokon parcelláznak.

Hajdu vármegyei közigazgatási bizottságának ülésén Piacsek András gazdasági felügyelő a távollevő Surgoth Jenő főfelügyelő helyett Hajdu vármegye gazdasági viszonyairól a következőket jelentette:

— A cesplési munkálatok augusztus hó folyamán teljes erővel folytak és kivételesen egyes helyeken a zabcséplést, általában befejezést is nyertek. A szélsőséges július havi száraz időjárásnak a kapásnövények fejlődésére gyakorolt káros hatását az augusztus hó folyamán uralkodó csapadékos kedvező időjárás bizonyos mértékben csökkentette.

— Tengerivel a vármegyében körülbelül 100.050 kat. hold van bevetve. A korai, valamint a szikes és homoktalajokon levő tengeri a július havi szárazságot általában megsínyelték, ezek az esőzéseket — úgy lehet — már későn kapták, a cső- és szemképződés hiányos, sok a meddő szár. A kései vetésű tengeri természetlaga időjárás jótékony hatása folytán jó közepesnek ígérkezik.

— Burgonyával 8177 kat. hold, kukorricával 2143 kat. hold van bevetve. A leeseit csapadék fejlődésüket kedvezően befolyásolta. Egyes helyeken a kései burgonya szedését is megkezdtek és általában közepes termés mutatkozik.

— A szárazságban lesült legelők az esőzések következtében kissé feljavultak úgy, hogy a legelő jószág, ha szükséges takarmányt. A mesterséges takarmányok harmadik kaszálása közepes hozamot adott.

— Az aratási és cesplési munkálatok befejezése után sajnálatos tényként állapítható meg, hogy azoknak a gazdáknak károsodása, akik a fagykár következtében kipusztult őszi vetéseiket tavasszal pótolták, a pótvetések terméseredményei által sem csökkentek.

— Az őszi rozs igen gyenge és a tavaszi kalászosok közepes természetlaga-
kat szolgáltattak. A szemes termé-

nyek iránt kereslet a lig nyilvánul, a szemes termények piaci árai az elmúlt év augusztus havi árával szemben nagymértű csökkenést mutatnak.

— Fent felsorolt körülmények folytán a fagykár szenvedett gazdák által befejezett munkatöbbletek költségei is alig fognak megtérülni.

— Az elemi csapások, valamint a rossz terményértékesítési viszonyok következtében beállott tökezegénység miatt az új gazdasági évet a gazdák között a kimerülve kezdi meg.

— A földművelésügyi miniszter a károsult gazdáknak a fagykár folytár. kiszántott őszi, illetőleg évelő takarmányvetés minden kat. hold után 40 pengő évi 8 százalékos kölcsönt engedélyezett. A kölcsönök folyósítását az OKH, illetőleg annak vidéki szervei eszközlik. Visszafizetési határidő 1930 szeptember hó 30.

— A vármegye területén a 81026 kat. hold kiszántott terület után 3.241.120 pengő kölcsönösszeg állapított meg.

— A Futura R.-T. debreceni kirendeltségénél úgy tisztaság, mint esirázóképesség szempontjából 138 vagon elsőrendű tiszavidéki buza vetőmag tároltatik. Ezen buza vetőmag vételára a fagykárosult igényjogosultak részére a vásárlás napját megelőzőleg legutóbbára jegyzett 78 kg-os tiszavidéki buza budapesti közpártfolyamában lett megszabva.

— A fagykárosult vármegyék területén fekvő fagykár szenvedett gazdaságok részére a vasuton szállítandó buza- és rozsszalma, lucerna és lóhere, valamint buza- és rozsvetőmag és koncenció szállítványokira vasuti szállítási kedvezmény engedélyeztetett. A kedvezmény a szállítandó termények neve szerint 40—48—44—50 százalékosnak felel meg.

— A földművelésügyi miniszter a kedvezményes műtrágyaakciót az előző évekhez hasonlóan a folyó évben is megindította.

— Végül tisztelettel jelentem, hogy

augusztus hó folyamán Kopács Akosné és báró Gröedel Bernátné kabai 1496 kat. hold 592 négyszögletes birtokukra a gazdasági főfelügyelősnél parcellázási szándékukat bejelentették. A gazdasági főfelügyelőség részükre a tanúsítványt kiadta.

A bizottság a jelentést tudomásul vette.

Hajdúvármegye állategészségügyi viszonyai.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Czelloth Jenő állategészségügyi tanácsos, Hajdu vármegye állategészségügyi viszonyairól a következőket jelentette: Hajdu vármegye állategészségügyi állapota augusztus hóban az előző hónapéhoz viszonyítva némileg javult ugyan, azonban még mindig kedvezőtlen volt. A ragadós száj- és körömfájás Hajdunánáson és Balmazújvároson a hó folyamán megszünt. Hajduböszörményben a bagati legelő kivételével egyéb helyeken már szünetelt van, ellenben Püspök-ladányban a hó folyamán lépett fel a hazajáró csordábar és egy tanyán. A betegség helyzetének elbírálásánál figyelembe veendő, hogy a vármegyében Debrecen város területének egy része a betegséggel fertőzött és így állandóan veszélyeztetni a vele határos községeket, illetve városokat. A hivatalból kimutatható egyéb fertőző betegségek csak igen ritkán és szétszórva fordultak elő. Vasuti feladásra került 250 darab szarvasmarha, 1 drb ló, 168 drb juh és 2631 drb sertés. A jelentéssel kapcsolatban meginterpellált állategészségügyi tanácsos kijelentette válaszában, hogy a száj- és körömfájást a vármegyébe behurcolták s azért szigorú vizsgálatot indított és a jelentések bejutásai után a bizottságnak jelentést tesz. A bizottság ugy a jelentést, mint az állategészségügyi tanácsos választát tudomásul vette.

VÁSÁROK SORRENDJE:

Szeptember 11-én, szerdán: Balatonfüred, Becsehely, Biharkeresztes, Gyöngyöspata, Hajdunánás, Kaba, Nyírmada, Pápa, Tiszakarád, Polgár, Ujmalomsok.

Szeptember 12-én, esütörtökön: Etyek, Jánk, Nagyszékely, Nyírbátor, Orosháza.

Szeptember 13-án, pénteken: Kébida, Orosháza, Páli.

Szeptember 14-én, szombaton: Adony, Apátfalva, Cibakháza, Győrasszonyfa, Magyarszentiván, Szakes, Tótszerdahely, Zalabaksa.

2350—1929. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbírósnak 1927 Pk. II. 31.828. sz. végzése folytán dr Csáthy Dezső debreceni ügyvéd által képviselt dr Stroke Ábris budapesti végrehajtónak 1336 pengő 23 fillér tőke, ennek 1927 aug. hó 15-ől 8 százalék kamata és 160 P 08 f. eddigi és a még felmerülő költségek, valamint az ezernel csatlakoztatottak kimondott mindazon végrehajtatók, kik az árverés kitűzése napjáig jogerős kielégítési zálogjogot szereztek, tőke és járulékaiból álló követelésüknek behajtása végett a fizetett összeg betudásával 1929. évi szeptember hó 11. napján délelőtt 9 óráján Debreczenben, Török Bálint uca 3. sz. házában elárverezem azon 3110.— pengőre becsült ingókat (a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is), melyek a debreceni kir. járásbírósnak 927—14.532. sz. végrehajtás rendelő végzése alapján a Pk. II. 31.828 1927. v. h. jk. v. 1—7. sz. a. le- és felülfogtaiva lettek u. m.: butorféleket és famagmunkáló gépeket stb.

Kelt Debreczen, 1929. évi augusztus hó 21. napján.

Rápolthy János
kir. bír. végrehajtó

SPORTHIREK

A Somogy játszik vasárnap Debrecenben

Az új bajnoki szezon első debreceni mérkőzését játsza le a Bocskay vasárnap a kaposvári Somogy ellen. A Bocskay bajnoki startja rosszul sikerült, mert nagyon gyöngye eredménnyel kellett Szegedről visszatérnie. Azóta azonban két hét telt el és a csapat most már szakzerű vezetés alatt készül a további mérkőzésekre. Ez alatt a két hét alatt sok változás állott be a Bocskayban, a közgyűlés reorganizálta a klub vezetését, rendezték a játékosokkal szemben fennálló tartozásokat, úgyhogy most már teljesen nyugodt atmoszféra honol a klubban.

Ennek megfelelően a vasárnapi mérkőzés elé is nagy érdeklődéssel tekint a sportközönség. A csapat komolyan készül a mérkőzésre és a játékosok erősen fogadkoznak, hogy kiközösítik a szegedicsorbát. A Somogy természetesen nem megvetendő ellenfél és csak akkor érhet el a Bocskay eredményt, ha a csapat tényleg jó formát fog ki játszani.

A főmérkőzés előtt a DTE csapata játszik amatőr bajnoki mérkőzést a NSE ellen.

BAJNOKI MÉRKŐZÉS

Vasárnap délelőtt egy negyed 11 órai kezdettel játsza le a DKASE harmadik bajnoki mérkőzését a Törökszentmiklósi MOVE jóképességű csapatával a DVSC pályán. A mérkőzés hevesnek ígérkezik, mert ezen akarja a vendégcsapat helyrehozni a DVSC által kapott súlyos vereségét. A DKASE csapata hatalmasan megerősödött, mert sikerült Fried és Deutch volt Bocskay játékosokat leigazolni és így most semmi akadály sincs már, hogy ismét anyagi segítséggel szerepeljenek. A mérkőzés pontosan kezdődik, 1 pengő ültő- és 50 fillér állóhellyel tekinthető meg.

A TISZÁNTULI AUTOMOBIL CLUB VÁLASZTMÁNYI ÜLÉSE NYIREGYHÁZÁN

A TTAC székhelyén, Nyiregyházaán most tartották meg a TTAC választmányi ülését, melyre Debrecenből többen rándultak át. A választmányi ülésen részt vettek: Walfi Ferenc, vitéz Kiss József, Németh Nándor, dr. Hódy Béla. A választmányi ülésen beszámoltak a debreceni motorverseny előkészítő munkájáról, melyhez a TTAC választmánya hozzájárult. Elhatározták, hogy októberben feltétlenül megtartják a rakamazi gyorsasági versenyek sorába vett fel. A gyorsasági versenyt nem tíz kilométeres pályán tartják meg, mint az elmúlt évben, hanem csak nyolc kilométeren. A széles versenypályát ugyanis a TTAC elnökeinek, Kállay Miklós főispánnak a közbenjárására bitumen réteggel burkolják végig és így Közép-Európa egyik legjobb versenypályája áll a versenyzők rendelkezésére. A pompás versenypálya munkálataival azonban nem tudnak idejében kész lenni és csak nyolc kilométert tudnak átadni a verseny idején. Bejelentették a választmányi ülésen, hogy Szatmármegye ezer pengő adott vándordíj létesítésére. Szatmármegye vándordíját már ebben az évben kiírja a TTAC.

A DEAC NEMZETKÖZI TENNIS-VERSENYE A SZEZON LEGNAGYOBB SPORTESEMÉNYÉNEK ÍGÉRKEZIK

A DEAC, mint az már ismeretes, az augusztusra kitűzött nemzetközi tennisversenyét elhalasztotta, mert annak sikerét veszélyeztette az a körülmény, hogy abban az időponthoz folytak külföldön nagy versenyek, amikor a legjobb magyar gárda is részt vett. Így

kellett szeptemberre halasztani a versenyt és pedig 19-22. napjaira. A versenyen 10 szám lesz lebonyolítva. Debrecen város bajnokságáért folynak majd a versenyek a következő hat számban: férfi egyes verseny, férfi páros verseny, női egyes verseny, egyes páros verseny, férfi junior verseny és női egyes junior verseny. Ezekon kívül még négy versenyszám lesz kizárólag másodosztályu versenyzők részére és pedig férfi egyes, férfi páros, női egyes és vegyes páros versenyek. A rendezőség a verseny sikere érdekében már hetek óta nagy munkát fejt ki s így előreláthatólag győnyörű küzdelmekben gyönyörködhet a tenniszsport közönsége.

FELHÍVÁS

Felkérem az érembajnokság összes csapatintézőit, hogy ma, szerda este fél 8 órára a Pesti-féle vendéglőben teljes számban megjelenni szíveskedjenek. — Intézőség.

Szerkesztői üzenetek

Emlékszel-e? Vannak sorai, de még egészséhesen nem üti meg a közhírtetés mértékét a verse.

Lesz még tavaszom. Ez nem vált be. Meglepetően jó sorok után olyan zökkenések, mintha nem is egy kéz írta volna. A jövőben csak a papír egyik oldalára tessék írni, mivel szedés alá úgy kell írni.

Asszony a Golgotán. Az első két strófája jó, hanem az utolsó sorok ellaposodnak. Érdemes volna átdolgozni a két utolsó versszakot, mert így nem használhatjuk.

Diákleány. Csak egy példát hozunk fel. Azt írja: „Ha te elmegy nekem stb.” — ílyet nem bír el a magyar nyelv; erre nagyon kell ügyelnie. Sokat és helyesen olvasson s azáltal bővíti kifejezőképességét, stíluskészségére tesz szert. Most már valamelyes haladást látunk, de még nem kifogástalan most küldött írása sem. Mások is rendelkezésére állunk.

Bari M. A levél megérkezett, de megkésett. Várjuk a következő írását.

Sirni jó. Különös zamatú írását még nem tudjuk használni. Más természetű írással tessék próbálkozni.

Pillangó halálára. Ez a verse és a „Pacsirta” alkalom adtán jönni fog. Másik két írása nem vált be.

Sz. Bözsi. A beküldött dal szép, sőt nagyon szép. csupán az a csekélyke hibája van, hogy az eredeti szöveget Anyos Laci írta s bizony ez a megállapítás önmagában nem valami hízelgő. A jövőben erre tessék vigyázni.

Ösz. Nefejejts. Hol kézik ez a tép? stb. Még legjobban sikerült a Traes. Ugy látszik, humoros írásokat inkább tudna írni. Tessék talán azzal megpróbálkozni. A többi a kifejezésekben még erőtlén, bár meglátásai, gondolatai vannak.

Jogszigorító. Ön bírálatot kért. Hát csak azt mondhatjuk bírálatul, hogy ez még gyöngye majoránna.

G. M. Levél ment, a lapot is küldjük, de még nem jött válasz, hogy rendszeren elmegy-e?

Bérrautó

Parentthesynél
bármikor megrendelhető.

Nap ucca 23. Telefon 626.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

„Öszinte”
jeligére levél van. 1748

Allást kereső férfiak

Hentes és mészárossegéd alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 1721

Allást kereső nők

Hat évi gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal, úrilány — irodai munkák, esetleg vidéken gyerekek, vagy magános úrnőnél állást keres „24 éves” jeligére a kiadóba. 1722

Gyakorlattal

bíró úrilány elmenne cukrászdába, vagy csemege üzletbe, Bartha Mária, Miklós ucca 26. szám. 1723

Házvezetőnőnek

elmenne helyben, vagy vidékre, középkorú nő. Cím a kiadóban. 1731

Vidéki fiatal úrnő

független, esetleg nyugdíjas, negyven éven felüli úriember ismerettségét keres. Leveleket, még nyílnak a virágok jeligére a kiadóba kérek. 1719

Betöltendő állás férfiak részére

Üzletszerzőket, kik különösen tűzbiztosítások szerzése és képviselések szervezése terén bírnak megfelelő gyakorlattal, előnyös feltételek mellett alkalmazhatók a Magyar Francia Biztosító Társaság, — Piac ucca 77. sz. 1670

Kárpitos

tanulót kosztra, vagy fizetéssel felveszek, — Pussera kárpitos, Csemete ucca 9. sz. 1224

Kifutó

16 éven felüli felvétetik cukorkagyár, Hatvan u 28 szám. 1738

Kifutó fiút

fűszerüzletbe felveszek, Monostorpályi út 26.

Egy

erős fiú kenyér kihordásra felvétetik és egy péksegéd, Pesti ucca 73 szám. 1739

Fűszerüzletembe

tanulót fizetéssel vagy ellátással felveszek. — Zsurzsa, Árpád tér 39.

Egy

fodrászsegéd felvétetik. Szent Anna 14. 1699

Könyvelő

mérlegképes, elsőrendű munkaerő, iparvállalatnál azonnalra keresetlik. Ajánlatok „R. T. 19” jeligére. 26a.

Egy

ügyes gyári napszámos felvétetik. Cím a kiadóban. 1740

Betöltendő állás nők részére

Egy bejáróleány, azonnali belépésre felvétetik, — Késes ucca 82. 1710

Megbízható leány

bejárónak felvétetik — délután 4—5 óráig, — Sas ucca 4. szám, II. emelet 3. l. 1745

Vasalónő

azonnal felveszek, tisztított ruhák vasalásához, (lehet varróleány is). Lengyel kelmekestő Csapó ucca 28. 1746

Családi otthon

gyermektelen, intelligens házaspár, vagy magános nő, teljes család otthonát talál, magánúrnőnél, a város központjában, szolid házbér mellett. Cím a kiadóban. 24a

Egy

mindenesleány felvétetik. Péterfia ucca 52. Élkezde. 1712

Gyakorlott

pénztárnoknő óvadékkal felvétetik nagy vállalathoz. Ajánlatokat kérjük „Szorgalom” jeligére a kiadóba. 1a.

Varróleány

felvétetik. — Kövály szücs mesters. József k. herceg u. 3. 1708

Bejáró

mindenes főzőnőt azonnal felveszek, Szláv, Batthyány u. 10. 1714

Jó

bizonyítvánnyal szobalányt vagy mindenes felveszek. Verbőczy u. 2, II. l. 1732

Bejáróasszony

azonnalra felvétetik. — Szöllősi dohánygyáruda, Hatvan u. l. 1733

Tizenötödikére

megbízható mindenes szakácsnőt keres Nagy Gyula műhímező, Bikaépület. 1734

Oktatás

Zongora

órát adok, gyakorolni is lehet. Bővebbet Kovácsnál, Verbőczy ucca 2. szám 10—12-ig. 1693

Angol

tanítványokat elfogadok. Cím a kiadóban. 20a.

Középiskolások

oktatását, korrepetálását elvállalja francia német szakos bölcsész-hallgató szerény díjazásért. Szives megkereséseket a Debrecen kiadóhivatalába — „Bölcsész” jeligére. 66f

Zongorázni tanít, kezdőket és haladókat, jutányosan, zene akadémista, Kölcsey u. 9. szám. Telefon 11-38. 1093

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD. felülvezényelt, OHV. 4 ütemű, 300 cm. angol AKD., felülvezényelt, 200 cm. német Zundap, 1929-es típus, 500 cm. német, Diamant, oldal-kocsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktárban, Csapó ucca 68. sz. Bodnár. 14-a

Motorkerékpárok
generáljavított állapotban

alkalmi áron eladatnak, kedvező fizetési feltétellel és garanciával:

Triumph 500 cm., 8 hónapja használatban, oldalkocsival, új gumival.
O. E. C. 500 cm., oldalkocsival.
A. J. S. 350 ccm. új gumikkal.

Ardie 750 ccm., vadonatúj, oldalkocsival. Debreceni Autóforgalmi Rt. Hatvan ucca 53 szám. Telefon Autó taxi. 41a

Teljes ellátás

Egyetemi hallgató vagy más diákleány teljes ellátást kaphat. Miklós ucca 26. 1380

Ajánlat

Vásár áthelyezés miatt olcsón beszerezhető javított kisebb és nagyobb asztali- és tornyos tűzhelyek, üstházak, hő álló zománczott asztali tűzhelyek, vasbútorok, egyes és páros lemezággyak, szép fehér gyerek ágyak, — összeszesukós vaságyak, mosdók, Dobozi ucca 5. lakatos, zsbivásártér. 7-a

Fuvarozásokat

építkezésekhez, renoválásokhoz bármilyen anyagot, homokot, sárga földet, agyagot, salakot, valamint kompetens fákat, továbbá költöztetéseket jutányos áron azonnal szállít „Központi” fuvarozás, Debrecen, Károly Ferenc József-ut 18b. Telefon 4—64. Tulaj. Gaál Imre 45a

TÜRKÖRGYÁRTÁS,

tűvegyszolász, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Sziv u.) 15. Telefon 3—56. 34f.

Száraz bükkfa
II. o. 4 pengő mázsánként, felaprítva, hazaszállítva, Szalon porosz község, belföldi közszenek, tojásbrikett és bányakösz, legolesóbban kapható, Grünfeldnél, Csapó uca 16. sz. Telefon 982. 9-a

"Anny" árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden színben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó uca 47. Tanulóéanve felvesz. 5a

Lakatos munkák
épület, díszmő takaréktűzhelyek, rácsok, stb autogén hegesztés, elcsendű kivitelben készülnek, jutányos árakért, Ferenc József út 38. szám, (Posta mellett). Ifj. Lókodynál Ugyanott tanulók felvételnék. 32-f

Csillárjait
olesóbban szerezheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi uca 55 sz.

Poroszszen
mázsánként 6.80 hazaszállítva, Rosenfeld Kálmán, Salétrom uca 12. szám. Telefon 674. 1-a

Ablakok
minden nagyságba készíten kaphatók, Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Szív uca 14. szám. 1292

Szalonomat
áthelyeztem, Csapó u. 59. szám alá, Bardócz, nőiszabó. 13-a

Soffőr
vizsgáló, szakszerűen, műhely gyakorlattal, csak iss gépműhely. — 19 év óta fennálló soffőrkiskolája készít elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni csakis műhelygyakorlattal tanuljon. Erzsébet u. 20. szám. 1576

Pótoskút,
svábhogarat, hangyát, 2 órában belül kiírthat, szabadalmazott írtószerrrel. Kapható Stern festéküzletben, Piac u. 10. szám. (Bikával szemben). Ugyanott magas fényű padlólapok nagyon olesón kaphatók. 1-a

Figyelem!
Jó házikóst kapható Péterfia és Honvéd u. sarkán, reggeli, ebéd, vacsora, havi negyvenöt pengőért. Abonensek felvételnek. 685

Zamatos
fajborok, árja 64. 72. 80. 1.00 egy nagy üveg Gottschlig Cognac 4.00, egy kg. házi savanyított káposzta 20 fillér. — Glück csemegé üzletben, (volt Péterfia) Magoss György-tér 9. — Ugyanott segéd, tanuló és kifizető, felvételnek. 7-a

Friss tej
állandóan házhoz szállítva megrendelhető teremtől. Előjegyezhető Zöldfa uca 14-a, Károly Ferenc József út 18. szám. Telefon 925. 1715

P. 3.80 száraz bükkfa
II. o. mázsánként, kugliba, hazaszállítva és négy pengő felaprítva, szaion porosz és belföldi közszenek, bányakösz, legolesóbban kapható, Guttmannál, Ispóty uca 19. szám. Telefon 14-34. 10-a

Örökbeadnám
nyolc éves egészséges fiam, jobb helyre, előkelő családból. Választ a kiadóba, „Boldogtalan” jelígre. 1742

Órajavitások
2 pengőtől jótállással, Óraüzem. Aranyat, zálogcédulát magas napiárban vesz Blattner Árpád, Csapó u. 12. 1705

Soffőrvizsgáló
előkészít urvezetőket, hivatásosokat Csobai mérnök, Török Bálint uca 15. 1704

Mosást,
vasalást elvállalok délutáni órákban. Szepességi u. 23, Vargáné. 1717

Kereslet

Született
franciától nyelvórákat vennék. Cím a kiadóban. 1471

Két fiatal tanár
úricsaládnál, jó házikóst keres, 15-től kezdve. Részletes feltételeket tartalmazó választ „Belvárosban” jelígre a kiadóba kérének. x

Lakás kereslet

Sándor titkár
Keres csinos bútorozott szobát, maga és családja részére. Ajánlatot Csokonai színházba kér Telefon 545. sz.

Kiadó lakás

Törvényszéknél
háromszobás udvari lakás kiadó, Verbőczy u. nyolc szám. 1730

Vörösmarti uca 14.
szám alatt két szoba, s konyha, kerttel, (dísznő tartás megengedve), kiadó. 1729

Komlóssy út 42.
zárt verandás villaépület, vízvezetékkel, teljes komforttal kiadó. Értekezni lehet ugyanott. 1718

Kétszobás,
konyhás lakás, azonnal is kiadó, Bethlen uca 27. szám. 1747

Azonnal
kiadó 4 szoba, elő-, fürdő- és cselédszobás, modern lakás. Magoss Gy. tér 16, régi Simonyi út 13., volt kórházzal — szemben. 12f.

Kiadó
két szoba, konyha, fűszerüzlet. Gyár uca 4.

Kiadó
pékség két kemencével. Gyár uca 4. 19a

Pinceszoba
kiadó azonnal. Csapó u. 59. 78f.

Kiadó
az egyetem mellett három szoba, konyha, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel. Értekezni lehet: Sestakert, Komlóssy út 66. szám. 1303

Kiadó
Vendég u. 71. sz. a. 2 szoba, előszoba, külön udvarral, azonnal beköltözhet. Értekezni: Karika Lajos, Böszörményi út 243. rokkant telep. 142f.

Újonnan épült
egy szoba, konyha kiadó, Homok uca 127. szám. 1688

Kiadó
azonnal 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek, bútorral, vagy anélkül. Varga u. 9. 1273

Uccai
padlós pincehelyiségek mellékhelyiségekkel üzletnek vagy lakásnak és padlós pinceszoba kiadó. Thaly K. uca 4. 1364

Központonban
két szoba, konyhás udvari lakás kiadó. Hüvelyes uca 6. 1725

Kiadó
egy uccai szoba, konyha, pince. Laktanya u. 9. szám. Szept. 15-ére. 1701

Kiadó
pincelakás. Egy szoba, konyha. Homok u. 7. 1724

Egy
szép nagy uccai szoba egyetemi hallgatónak, vagy másnak kiadó. — Csapó 60. 1726

November
1-étől 4 szoba, cselédszoba, fürdőszobás lakás a belvárosban olesó bérért kiadó. Cím a kiadóban. 1735

Udvaranyiló
nagy szoba, kamrával kiadó. Csokonai u. 25. 1706

Kiadó
üres szoba. Széchenyi uca 17. sz. xx

Egy
és kétszobás villany, gáz és vízvezetékkel felszerelt lakások kiadók. Böszörményi út 19. 1707

Butorozott szoba

Kétágyas
butorozott szoba azonnal kiadó. Simonffy u. 15. szám. 1334

Csinosan
butorozott szoba, azonnal kiadó, Arany János uca 56. szám. (Szy.)

Balkonos
elegáns butorozott szoba, korrekt úr, vagy hölgy részére kiadó, — Püspöki palota, I. kapu III emelet, 12a ajtó. 69f

Csinos butorozott
szoba, konyhának is alkalmas előszobával, — Csapó uca 11. szám, balra, azonnal kiadó.

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó, Bundi uca 15. szám ötödik ajtó. 1694

Udvari
butorozott szoba kiadó, Magoss György-tér 8. (Péterfia uca 74.) 1690

Különbejáratu
szépen butorozott uccai szoba előszobával szept. 15-ére kiadó. Simonffy u. 39. Ugyanott udvari szoba is kiadó. 81f.

Különbejáratu
két ágyas uccai butorozott szoba, teljes úri ellátással, villanyvilágítással és fürdőszoba használattal, azonnal kiadó, Varga uca 24. sz. alatt. 1683

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó, Hatvan uca 33. szám, (keresztépület). 1697

Kiadó
egy butorozott és egy udvarra nyíló kis szoba Eötvös u. 43. sz. 1721

Uccai
butorozott szoba azonnal kiadó, hátul az udvarban. Bethlen 29. 1700

Csinosan
butorozott szoba 15-ére kiadó. Vörösmarthly u. 30. sz. 1713

Nagyon szép
butorozott szoba két uriembernek azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 1703

Piac u. 59.
alatt két csinosan butorozott szoba magános urnak vagy rendelőknek azonnal kiadó. 1716

Üzlet, műhely, raktár

Hentesüzlet
jéforgalmu kiadó, Monostorpályi út 26 szám. 1737

Husz év óta
fennálló, hentesüzlet lakással, vagy anélkül kiadó, Deák Ferenc uca 26 szám. 1743

Eladó ingócság

Egy
alig használt fehér részdronny vaságy, Honvéd uca 19. sz. 1682

Kerékpár
Steiy, Waffenträd, eladó, Szoboszlai út 4. szám. 1711

Ötven kg-os,
mézes kannák eladók, Ullmann Rt.-nál. 1686

Főzővaj,
mindennap, nagyobb mennyiségben, 2.50 fill. lérért kapható, Simonfi uca 16 szám, vassátorban. 1642

Olvasztott
libazsír kilója 4 pengő, Knöpfler, Pásti uca 5. szám. 1639

80 darab
csaknem egészen új — könyv. Herczeg, Karinthy, Rákóczi, Jókai és Arany összes művei eladók. Megtekinthető a délelőtti órákban. — Bundi u. 9. 658

Használt
aszfalttűzhely (konyha) eladó. Bercsényi uca 3. szám alatt. 85f.

Birtok bérlet

Bérbe,
vagy felébe kiadó 35. hold búzatermő föld, tanyával, Halápon, közvetlen kövesút mellett. Bővebbet Korponai út 7. szám, második ajtó. 1642

Kiadó
52 hold fekete föld, — Nagyvárad uca 18. sz. 1252

Felesbe
azonnal kiadó Elepen 164 hold tanyás birtok. Értekezni lehet Kossuth uca 48. szám. 21-f

Eladó állatok

Eladó
150 db magyar, gyapjas fiatal juh. Értekezni a kiadóban. 1657

Két darab sertés
96 kilósok, eladók, Kurucz uca 110. Kallósnál. 1702

Eladó ház

Eladó
Varga u. 9. sz. nagytelkű ház, azonnal. Érdeklődni ugyanott. 1274

Eladó
nagy sarokház, jól jövedelmező, Szent Anna u. 39. szám. 25-a

Eladó
újonnan épült családi ház, azonnal beköltözhető, Homok uca 127. szám. 1687

Modern házak
Szent Anna uca 64. és Nap uca 23. számú eladók. 1736

Nap uca 2.
sz. családi ház beköltözhető ötszobás lakással eladó. Öt hold ondódi föld, villa, beltelki ház eladók. Felvilágosítás Sas u. 4. ügyvédi irodában és a Kölesönse gélyzóben. 15a

Kossuth Lajos u.
50. számú ház, egy szoba, konyha, kamara és üvegezett verandából álló lakás, kút és sertésóllal, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth uca 8. sz. 21-a

Eladó
Lehel uca 24. számú háromszobás ház, 1700 négyszögöl területtel, igen olesón. Bővebbet Samu János irodájában Hunyadi uca 24. 1553

3 szobás
családi ház, szőlő, gyümölcsös, áthelyezés — miatt sürgősen, olesón eladó. Sestakert, Andrássy ut 39. 1709

Eladó
vagy kiadó kétszobás ház, üveges veranda, s jövizű kút, 371 négyszögöl szőlővel, Diófa u. 36. sz. 1698

Eladó föld

Elepen
164 kat. hold tanyás birtok eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet: Kossuth uca 48 szám alatt. 21-f

Bellegelőn
10 hold prima fekele föld eladó. Értekezni özv. Horváthné, Kossuth u. 22. sz., III. em. 1222

Eladó
a nagycseri állomás déli oldalán 10 kat. hold föld tanyával és egy göré. 53. szám. 1127

Samu János
OFB. által engedélyezett torsiagos ingatlanhirdetése:

Eladó földbirtok: — Hajdubán 400, 150, 200 holdas legprimább — bácskai talaju, előgyös árban és kedvező fizetésekkel. 1553

Beitelgélő,
171. számú, 36 magyar holdat kitevő szántó és rétből álló ingatlan a vágóhídi villamos végállomástól gyalog 15 percnyre a diószegi kövesút mentén egészben, vagy három-négy holdas parcellákban is előnyös árban és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál: — Mandel Zsigmond OFB. engedélyes, Pásti uca 2. I. emelet. 23a.